

VILJANDI LINNA
JÄÄTMEKAVA
2021-2026

SISUKORD

1. SISSEJUHATUS	3
1.1. Jäätmekava õiguslikud alused ja keskkonnapoliitika	4
1.1.1. Riiklikud õigusaktid	4
1.1.2. Kohalikud õigusaktid.....	4
1.1.3. Riigi jäätmekava ning muud riigi strateegilised dokumendid.....	4
1.1.4. Euroopa Liidu õigusaktid ja strateegilised dokumendid.....	5
1.2. Jäätmemajanduse korraldamine	5
1.2.1. Riigi tasand.....	5
1.2.2. Omavalitsuse tasand	6
1.2.3. Ettevõtte tasand	6
1.2.4. Laiendatud tootjavastutuse teostajad	7
1.2.5. Inimese tasand.....	7
1.3. Jäätmekava rakendamise mõju keskkonnale	7
2. HETKEOLUKORRA KIRJELDUS	10
2.1. Tekkivate jäätmete kogused liikide ja päritolu kaupa	11
2.1.1. Olme- ja pakendijäätmed	12
2.1.2. Ehitus- lammutusjäätmed	20
2.2. Jäätmete kogumine ja käitlus	21
2.2.1. Jäätmete kogumine ning vastuvõtmine	22
2.2.2. Jäätmete käitlemine	24
2.2.3. Kõrvaldamis- ja taaskasutusrajatised	27
2.3. Jäätmevaldkonna rahastamine	29
2.4. Andmed suletud prügilate ja jääkreostusobjektide kohta	30
2.5. Hinnang eelmise jäätmekava eesmärkide täitmisele	30
3. PLANEERIMINE	31
3.1. Hinnang jäätmevoogude arengule tulevikus	31
3.2. Jäätmehoolduse arendamine ja meetmed	32
3.2.1. Jäätmetekke vältimine ja keskkonnateadlikkuse tõstmine	33
3.2.2. Järelevalve korraldus	34
3.2.3. Jäätmete liigiti kogumise, ringlussevõtu ja taaskasutamise edendamine.....	35
3.2.4. Jäätmete kogumis- ja käitlusvõrgu arendamine	36
3.2.5. Teavituskampaaniad.....	41
3.2.6. Koostöö kohalike omavalitsustega.....	41
3.3. TEGEVUSKAVA	42
4. KOKKUVÕTE	50

1. SISSEJUHATUS

Kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava on arengukava osa, mis käsitleb valla või linna jäätmehoolduse arendamist¹. Jäätmekava kirjeldab ja analüüsib oma territooriumi jäätmehoolduse minevikku, olevikku ning tulevikku. Kohaliku omavalitsuse jäätmekavas käsitletakse jäätmehoolduse olukorda kohaliku omavalitsuse üksuses, jäätmehoolduse korraldamise ja tõhustamise eesmärgid ning eesmärkide saavutamise meetmeid².

Viljandi linna jäätmekava 2021-2026 eesmärkideks on:

- analüüsida Viljandi linna jäätmehoolduse hetkeolukorda;
- käsitleda jäätmehoolduse arendamist, kavandamist ja korraldamist;
- määratleda vajalikud tegevused, eesmärkide saavutamise meetmed ja ressursid.

Viljandi on keskmise suurusega Eesti linn (14,65 km²). Linnas elab 17 104 elanikku ja tegutseb 1500 ettevõtet – seega on olmejäätmevaldajaid *ca* 6000. Linnas on atraktiivsed puhkealad, toimuvad riikliku tähtsusega kultuurisündmused, mis tingivad igapäevaelust erinevate lahenduste kasutuselevõttu ka jäätmekorralduses. Linna peamised ettevõtlusvaldkonnad on puidu-, paberi- ja metallitööstus, tekstiili- ja õmblustööstus, trükitööstus ning toiduainetööstus.

Viljandi Linnavalitsus koostab oma kolmandat jäätmekava, aastateks 2021-2026.

---

¹ Jäätmeseaduse § 42

² Jäätmeseaduse § 39 lg 2

1.1. Jäätmekava õiguslikud alused ja keskkonnapoliitika

1.1.1. Riiklikud õigusaktid

Eesti jäätmehooldust tervikuna reguleerib jäätmeseadus (edaspidi JäätS), mis võeti Riigikogus vastu 28. jaanuaril 2004 ja mille viimane redaktsioon kehtib jäätmekava kirjutamisel hetkel alates 01.01.2020.

Keskkonnaalased peamised õigused ning kohustused reguleerib keskkonnaseadustiku üldosa seadus (edaspidi KeÜS), mis jõustus 1. augustil 2014, viimase redaktsiooniga 01.01.2020.

Pakendiseadus (edaspidi PakS) jõustus 01.06.2004, reguleerib pakendite tekkega, kogumisega ning käitlemisega seotud aspekte. Viimane redaktsioon kehtib alates 15.03.2019.

Kohaliku omavalitsuse kohustusi ning tegevust jäätmevaldkonnas reguleerivad ka kohaliku omavalitsuse korralduse seadus (edaspidi KOKS) ja riigihangete seadus (edaspidi RHS).

Lisaks seadustele kirjeldavad kohaliku omavalitsuse jäätmehooldust mitmed määrused. Jäätmeseadusest tulenevaid määruseid on kehtestanud nii vabariigi valitsus kui ka keskkonnaminister.

1.1.2. Kohalikul õigusaktid

Jäätmealast tegevust Viljandi linnas reguleerib jäätmehoolduseeskiri, mis võeti Viljandi Linnavolikogu poolt vastu 30.03.2011 ja mille viimane redaktsioon kehtib alates 10.11.2014.

Korraldatud jäätmeveoga hõlmatud jäätmevaldajate üle arvestuse pidamist reguleerib Viljandi linna jäätmevaldajate registri põhimäärus, mis võeti vastu 27.02.2020.

Strateegilisteks dokumentideks on linna arengukavad, eelarve strateegiad (viimane redaktsioon kirjeldab planeeritud tegevusi aastatel 2020-2025) ning jäätmekavad.

1.1.3. Riigi jäätmekava ning muud riigi strateegilised dokumendid

Viljandi linna jäätmekava koostamise hetkeks ei ole keskkonnaministeerium veel avaldanud uut riiklikku jäätmekava aastateks 2021-2026, kehtib "Riigi jäätmekava 2014–2020". Käesolev jäätmekava koostatakse üldistest ringmajanduse põhimõtetest lähtuvalt, mis on:

- jätkusuutlik ja teadlik tarbimine ning tootmine;
- teadlikkust suurendavad programmid;
- materjalide turvaline ringlus;
- jäätmete mõju nii inimesele kui keskkonnale.

1.1.4. Euroopa Liidu õigusaktid ja strateegilised dokumendid

Euroopa Liidu jäätmevaldkonna arendamine toimub läbi ringmajanduse eesmärkide. Euroopa Komisjon võttis 11. märtsil 2020 vastu uuendatud ringmajanduse tegevuskava (algselt 2015), mille põhipunktid on:

- kestlikud tooted muutuvad Euroopa Liidus standardiks;
- avaliku sektori hankijate ning tarbijate mõju suureneb;
- keskendutakse kõrgema ringmajanduse potentsiaaliga sektoritele;
- jäätmete ke väheneb;
- materjalide ringlus peab toimuma inimeste, piirkondade ning linnade tasanditel;
- järgitakse kogu maailma ühist pingutust ringmajanduse saavutamiseks.³

Jäätmevaldkonna EL ja riiklike õigusaktide loend on esitatud **lisas 1**.

1.2. Jäätmemajanduse korraldamine

1.2.1. Riigi tasand

Keskkonnaministeriumi ülesanne on koostada riigi jäätmekava, mis annab suunised jäätmehoolduse korraldamiseks. Ministeriumi poolt välja antud õigusaktid seavad piirid, kuidas eesmäärke võimalikult hästi ellu viia.

Keskkonnaamet on Keskkonnaministeriumi valitsemisalas tegutsev valitsusasutus, mis annab keskkonnakomplekslube, jäätmelube ja ohtlike jäätmete käitluslitsentse, samuti registreerib jäätmeluba mittevajavaid jäätmekäitlejaid, teostab riiklikku järelevalvet ning kohaldab riiklikku sundi seaduses ette nähtud alustel ja ulatuses. Lisaks annab Keskkonnaamet oma ettepanekute kaudu hinnangu omavalitsuse jäätmekavale, jäätmehoolduseeskirjale ja korraldatud jäätmeveo hankedokumentidele.

Keskkonnainspeksioon on Keskkonnaministeriumi valitsemisalas tegutsev valitsusasutus, mille põhiülesanne on teostada keskkonnajärelevalvet riiklikul tasandil ja kohaldada riiklikku sundi seaduses ette nähtud alustel ja ulatuses.

Keskkonnaagentuur on Keskkonnaministeriumi hallatav riigiasutus, mille tegevusvaldkond on riikliku keskkonnaseire programmi täitmine, keskkonnavaldkonna riigisiseste ja rahvusvaheliste aruannete koostamine, keskkonnaseisundile hinnangute andmine, elutähtsate teenuste, sh ilmaprognoosi tagamine ning seirejaamade, -vahendite ja -seadmete pidamine ja uuendamine.

---

³ [A new Circular Economy Action Plan, Euroopa komisjon 11.03.2020, Brüssel](#)

1.2.2. Omavalitsuse tasand

Keskne roll jäätmehoolduse korraldamisel on kohalikel omavalitsustel, kes määrab arengueesmärgid ja meetodid nende saavutamiseks. Omavalitsusele on pandud mitmeid kohustusi, täpsemad ülesanded jäätmehoolduse korraldamisel määrab kindlaks jäätmeseadus.

Vastavalt jäätmeseadusele seisnevad KOVi ülesanded järgnevas:

- arendada jäätmehooldust oma haldusterritooriumil, mis tähendab jäätmealase teabe levitamist, jäätmealast nõustamist ja jäätmehoolduse kavandamist või muud tegevust, mille eesmärk on vältida või vähendada jäätmeteket ning tõsta jäätmehoolduse taset;
- korraldada jäätmete sortimist, sealhulgas liigiti kogumist, et võimaldada nende taaskasutamist võimalikult suures ulatuses;
- koostada jäätmehoolduse arendamiseks jäätmekava, mis peab sisaldama jäätmete liigiti kogumise ja sortimise arendamist toetavaid tegevusi, koos tähtaegadega konkreetsete jäätmeliikide kaupa ning jäätmehoolduse rahastamist;
- korraldada oma haldusterritooriumil olmejäätmete kogumist ja korraldatud jäätmeveo rakendamist;
- lisaks kohustuslikule olmejäätmete kogumisele ja veole peab kohalik omavalitsus korraldama jäätmeveoga hõlmatud jäätmete taaskasutamist või kõrvaldamist;
- koostada ja kinnitada jäätmehoolduseeskiri;
- teha jäätmehoolduseeskirja täitmise üle pidevat järelevalvet;
- kooskõlastada keskkonnaameti poolt antavad jäätmeload (esitada seisukoht jäätmelubade taotluste suhtes).

1.2.3. Ettevõtte tasand

Ettevõtte tasandil reguleerivad jäätmekäitlust jäätmeluba, jäätmekäitleja registreerimistõend ja ohtlike jäätmete käitluslitsents. Keskkonnakompleksloa omamise korral ei ole vaja eraldi jäätmeluba, sest kompleksloaga sätestatakse ka jäätmete käitlemise nõuded. Kui ettevõtte käitleb teiste isikute tekitatud ja üle antud ohtlike jäätmeid, peab ta omama lisaks jäätmeloale või keskkonnakompleksloale ka ohtlike jäätmete käitluslitsentsi.

Jäätmekäitlejad täidavad järgmisi funktsioone:

- tavajäätmete (sh olmejäätmete, ehitus- ja lammutusjäätmete jm) kogumine ja edasisele käitlemisele (taaskasutamisele) suunamine, korraldatud jäätmevedu vastavalt hanketingimustele;

- ohtlike jäätmete (v.a põlevkivisektoris tekkivate ohtlike jäätmete) kogumine ja edasine käitlemine;
- iseseisvaid jäätmekäitlussüsteeme omavates ettevõtetes tekkivate jäätmete käitlemine;
- jäätmete taaskasutamise protsessis (ka jäätmete korduskasutamiseks ettevalmistamises) osalemine ja oma positiivse panuse andmine.

Ettevõtjad peavad lähtuma oma tegevuses omavalitsuse jäätmehoolduseeskirja tingimustest ning jäätmekava eesmärkidest.

1.2.4. Laiendatud tootjavastutuse teostajad

Pakendijäätmetele ja probleemtoodetele on ettevõtjate tootjavastutuse kohustuste täitmiseks loodud taaskasutusorganisatsioonid ja tootjavastutusorganisatsioonid.

Taaskasutusorganisatsioon on pakendiseaduse kohaselt keskkonnaministri akrediteeringuga juriidiline isik, kelle asutajad ja liikmed on pakendiettevõtjad või nende poolt moodustatud juriidilised isikud, milles pakendiettevõtjad on liikmed, osanikud või aktsionärid.

Tootjate ühendus ehk tootjavastutusorganisatsioon on mittetulundusühing või muu majanduslikku tulu mittetaotlev organisatsioon, mille liikmeteks on üksnes tootjad või tootjate ühendused ning mille üks eesmärke on teatud liiki probleemtoodetest tekkinud jäätmete kogumise ja taaskasutamise korraldamine või finantseerimine.

1.2.5. Inimese tasand

Inimese, s.h kodumajapidamise tasandil juhindutakse eelkõige omavalitsuse jäätmehoolduseeskirjast.

Olmejäätmete käitlussüsteemi toimimise edukus sõltub otseselt kodumajapidamiste teadlikkusest ja valmisolekust jäätmete liigiti kogumisel osaleda. Kodumajapidamise tasandil on peamiseks eesmärgistatud tegevusteks liitumine korraldatud jäätmeveoga, jäätmete tekkekohas liigiti kogumine ja jäätmete üleandmine selleks õigustatud isikule.

1.3. Jäätmekava rakendamise mõju keskkonnale

Jäätmekäitlus mõjutab keskkonda kõigis etappides: jäätmete kogumisest kuni lõppkäitluseni. Viljandi linna jäätmekava laiem eesmärk on jäätmetest tingitud keskkonnamõju vähendamine jäätmekäitlust arendades: tegevuskava elluviimine ei tohi avaldada kokkuvõttes olulist kahjulikku mõju (vt tabel 1).

Liigiti kogumise arendamine, mis on ringmajanduse arendamise üks põhitegevusi, suurendab paratamatult jäätmete kogumiseks vajalike sõitude arvu ning seeläbi suurendab CO₂ heidet. Heite

vähendamiseks on võimalik rakendada väiksemate emissioonidega veovahendeid. Jäätmete liigilisus ning kogumise meetodid peavad lähtuma piirkonna iseärasustest: millist tüüpi ettevõtlus, milline inimeste asustustihedus ning kui kaugel on jäätmekäitlusrajatised. Jäätmeveo mahtusid on pikemas perspektiivis võimalik vähendada eelkõige jäätmetekke vältimisega. Suures plaanis ei moodusta jäätmevedu olulist osa muust liikluskoormusest (kaubavedu, ühistransport jne)⁴.

Vastukaaluks õhuheitmete tekkele, tagab jäätmete liigiti kogumine tekkekohas nende parema kvaliteedi ning seeläbi loob võimalused nende taaskasutamiseks. Selle tulemusena väheneb oluliselt jäätmete lõpladestusega kaasnevad negatiivsed keskkonnamõjud. Lisaks väheneb jäätmete masspõletus ja sellest tulenevad kahjulikud mõjud. Täiendavalt säästetakse jäätmete taaskasutamise uute loodusressursside kasutuselevõtmise vajadust.

Ohtlike jäätmete liigiti kogumine vähendab jäätmetest tulenevat riski inimesele ja keskkonnale. Erinõuetele vastav käitlus väldib kokkupuudet tavajäätmetega (nt olmejäätmed), mis ei muutu seeläbi ohtlikeks ning ohtlikud jäätmed ei satu kontrollimatult looduskeskkonda.

Seega tuleb jäätmehooldusest tulenevaid keskkonnariske kaaludes määrata piirkonnale võimalikult otstarbekad jäätmete liigitikogumise, ohtlike jäätmete eraldamise ning käitluslahendused.

Jäätmekava rakendamise ja korraldatud jäätmeveoga väheneb jäätmete illegaalne ladestamine, mis samuti vähendab survet keskkonnale.

Jäätmekava rakendamisel tekkivate keskkonnamõjude seire on järjepidev tegevus, mida Viljandi linn saab teostada, hinnates iga konkreetse tegevuse mõju.

Kokkuvõtvalt saab hinnata, et jäätmekava rakendamisega ei kaasne keskkonnale negatiivset mõju.

---

⁴ Eesti riiklik energia- ja kliimakava aastani 2030 (REKK 2030), Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium 19.12.2019

Tabel 1: Jäätmekavas rakendamise mõju hindamine

Kriteerium	Keskkonda mõjutav tegevus	Keskkonnaoht väheneb	Keskkonnarisk tõuseb	Koondhinnang
Avaliku ruumi prügistamine	parandatakse jäätmevaldajate registri andmeid ning vähendatakse kogumissüsteemist väljajäävaid jäätmeid	++*	0	++
Pakendite avalikus ruumis kogumine	parandatakse järelevalvet, kombineerituna vastutuse täpsustamisega	++	0	++
Jäätmete ohtlikkus	ohtlike jäätmete kogumine jäätmejaamas	+++	+	++
	biolagunevate köögi- ja sööklajajäätmete korrektne kompostimine	++	+	+
Välisõhk	papi- ja paberijäätmete kogumine (KOJV)	+++	0	+++
	segaolmejäätmete põletamine masspõletusjaamas	0	--	--
	sagedased veod	++	++	0
Inimeste ning loomade tervis	ohtlike jäätmete kogumine	+++	+	++
Pinnavee, põhjavee ning pinnase seisund	ohtlike jäätmete kogumine jäätmejaamas	+++	+	++

*Tabelis kasutatavate väärtuste selgitused: 0 – kavandataval tegevusel puudub positiivne või negatiivne mõju; + - positiivne mõju on väike; ++ - positiivne mõju on keskmine; +++ - positiivne mõju on suur; -- -negatiivne mõju on keskmine.

2. HETKEOLUKORRA KIRJELDUS

Viljandi linna jäätmeteket ning töötlemist iseloomustavate andmete allikas on Keskkonnaagentuuri avalik andmebaas (jats.keskkonnainfo.ee). Kõikide tekkivate jäätmekoguste puhul teostati päring andmebaasis viimase viie aasta kohta (2014-2018), arvutused ning diagrammid teostati programmis Excel.

Elanikke ning ettevõtteid puudutavad andmed koguti Statistikaameti andmebaasist. Jäätmekavas vaadeldakse täpsemalt olme- ja pakendijäätmeid ning ehitusjäätmeid. Lisaks tehakse ülevaade käitluskohtadest ning jäätmekäitlusest Viljandi linnas. Jäätmekäitluskohtade andmed koguti Keskkonnaregistri andmebaasist (register.keskkonnainfo.ee) ning jäätmekäitlusest andmebaasist JATS.

Viljandi linnas elab 01.2020.aasta seisuga 17 104 inimest ja linn on jäätmeseaduse mõistes tiheasustusala. Linnas tekib aastas 39 071 tonni jäätmeid, millest 20% ehk 8172 tonni kogutakse olmejäätmetena.

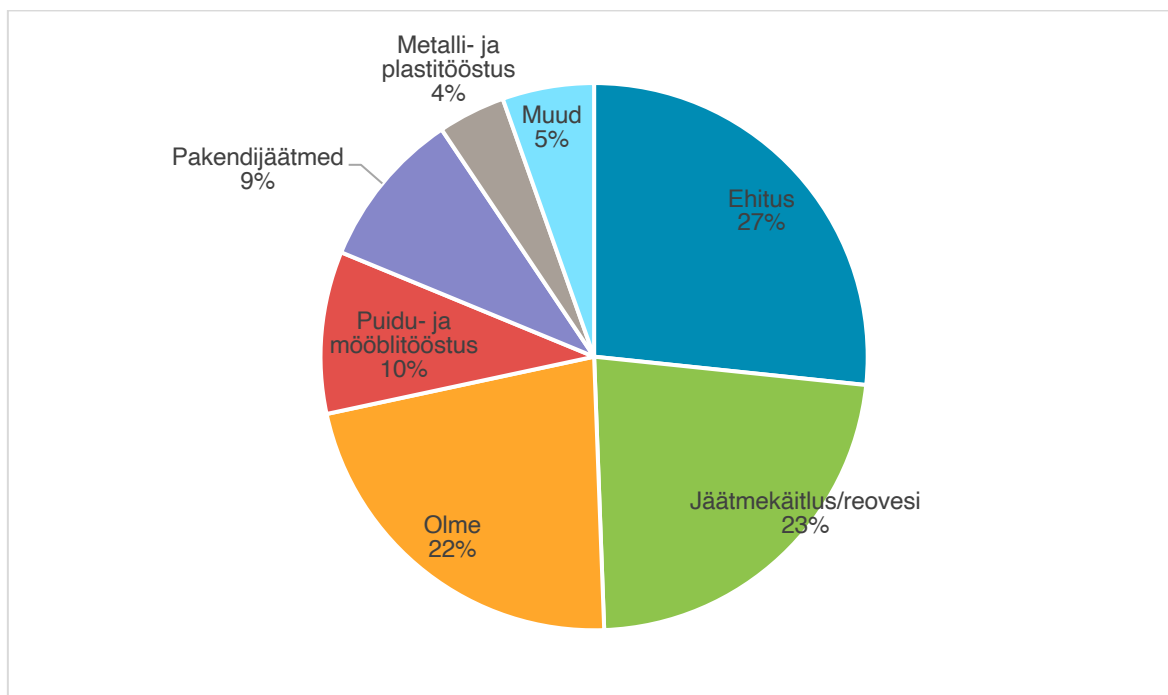
Viljandi linna jäätmevaldkonna põhinäitajaid võrreldakse Eesti riigi andmetega (Statistikaamet). Vastav võrdlus on esitatud tabelis, vt tabel 2. Andmetest järeldub, et Viljandi linn tekitab 0,17% riigi jäätmevoost ning ei ole viimase viie aasta jooksul oma territooriumile jäätmeid ladestanud. Olmejäätmete teke elaniku kohta on suurem kui Eesti keskmine, kuid seejuures peab arvestama, et olmejäätmed ei teki mitte ainult kodumajapidamistes vaid ka ettevõtluses ning avalikus sektoris. Samuti tuleb arvestada, et olmejäätmete koosseisu lisatakse erinevatel põhjustel tootmistegevuse jääke.

Tabel 2: Jäätmetekke võrdlus Viljandi linnas ja riigis

Näitaja	Eesti riik tervikuna	Viljandi linn
Jäätmete kokku	23 miljonit tonni	39 tuhat tonni (0,17%)
Ohtlike jäätmete teke	11 miljonit tonni	813 tonni (0,0007%)
Prügilasse ladestamine	10 miljonit tonni	0 tonni
Jäätmete taaskasutus	9,5 miljonit tonni	16 tuhat tonni (0,17%)
Olmejäätmete teke elaniku kohta	405,1 kg	477,8 kg (+72kg)

2.1. Tekkivate jäätmete kogused liikide ja päritolu kaupa

Viljandi linnas tekkis 2015-2019 keskmiselt 36 739 tonni jäätmeid aastas, millest enamik tekib ehitussektoris, olmejäätmetena ning jäätmekäitluse ja reoveepuhastuse jäätmetena. Joonisel 1 on esitatud andmete võrdlused.

Joonis 1: Viljandi keskmine jäätmeteke aastas jäätmeliikide põhiselt

Jäätmeid tekib kokku 14 tegevussektoris, s.h pakendi- ja olmejäätmed. Jäätmeteke viie möödunud aasta kohta sektorite kaupa on esitatud tabelis 3.

Tabel 3: Jäätmeteke perioodil 2015-2019

Jäätme-kood	Nimetus	2015	2016	2017	2018	2019
02	Põllumajandus, metsandus, toiduainetööstus	54,30	63,43	51,94	28,27	24,89
03	Puidu- ja mööblitööstus	7251,4	191,64	7651,14	1635,35	883,0
04	Tekstiilitööstus	193,67	108,31	52,98	15,02	651,19

07	Plastitööstus	2,01				2,63
08	Keemiatööstus	446,87	305,76	82,08	191,5	241,60
09	Trükikojad	18,49	10,22	9,12	15,92	9,07
10	Katlamajad	11,14	1,26	0,42	10,1	36,98
12	Metalli- ja plastitööstus	1113,03	1220,10	1388,49	2262,11	1343,75
13	Õli ja vedelkütus	21,93	36,93	39,18	37,42	50,59
14	Klorofluorosüsivesinikud ja teised lahustid	1,37	1,95	2,42	2,55	0,23
15	Pakendijäätmed	2198,10	2638,14	2637,39	3333,44	6393,38
16	Muud jäätmed, s.h. elektroonikaromu, romusõidukid, praaktooted	702,95	704,66	1502,35	2391,80	1812,58
17	Ehitus ja lammutus	6671,41	6075,05	8682,71	18616,88	8916,94
18	Loomade ja inimeste ravi	1,52	1,78	1,64	1,46	1,41
19	Jäätmekäitlus ja reoveepuhastus	8562,52	8684,75	9508,12	9496,67	5552,37
20	Olmejäätmed	8418,55	8082,35	7600,15	7789,13	8944,54

Ohtlikke jäätmeid tekib Viljandis kõige rohkem sõidukite remondiga seonduvates tegevustes (224 tonni) ning pliiakudena (71 tonni). Kõik andmebaasis kajastatud „Loomade ja inimeste ravi“ jäätmed on meditsiinilised jäätmed.

2.1.1. Olme- ja pakendijäätmed

Olme- ja pakendijäätmed on omavahel kõige tihedamalt seotud jäätmete grupid. Suurema osa olmejäätmetest moodustavad pakendijäätmed. Õigusaktides, analüüsidest ja jäätmeveolepingutes käsitletakse kodumajapidamistes tekkivaid olme- ja pakendijäätmeid koos. Seetõttu on ka käesolevas jäätmekavas vaadatud kõiki samast materjalist jäätmeid, kui see on võimalik, ühtse grupina.

Olmejäätmed on kodumajapidamises ning kaubanduses, teeninduses või mujal tekkinud oma koostise ja omaduste poolest samalaadsed jäätmed (JäätS §7). Eesti õigusruumis ei toimu veel olmejäätmete eristamist kodumajapidamise jäätmeteks (household waste), kohaliku omavalitsuse jäätmeteks (municipal waste) ja ettevõtluse jäätmeteks (business waste). Seetõttu näitavad olmejäätmete tekke arvud Viljandi linnas nii kodudes, avalikes asutustes kui ka ettevõtluses tekkinud jäätmeid, mis oma koostise poolest olmejäätmeveo süsteemi sobivad.

Pakend on mistahes materjalist valmistatud toode, mida kasutatakse kauba mahutamiseks, kaitsmiseks, käsitsemiseks, kätte toimetamiseks või esitlemiseks selle kauba olemusringi vältel (PakS § 2 lg 1). Pakendid jagunevad müügi-, rühma- ja veopakenditeks sõltuvalt kasutusotstarbest ning korduskasutus- või ühekorrapakenditeks vastavalt kasutamise kordadele (PakS § 3 lg 1 ja 2). Kohaliku omavalitsuse organ korraldab pakendijäätmete kogumist oma territooriumil, määrates tingimused jäätmehoolduseeskirjas ja eesmärgid jäätmekavas (PakS §15).

Eestis on pakendijäätmete taaskasutusele kehtestatud eesmärgid, mida peavad saavutama pakendite turule laskvad pakendiettevõtted. Antud ülesanne on delegeeritud taaskasutusorganisatsioonidele, kes koguvad pakendijäätmed kokku ning suunavad taaskasutusse. Taaskasutusorganisatsioon on pakendiettevõtjate poolt pakendi- ja pakendijäätmete kogumise ja taaskasutuse korraldamise eesmärgil loodud keskkonnaministeeriumi poolt akrediteeritud organisatsioon.

Tagatisrahata müügi- ja pakendite koguvad Viljandi linna territooriumil jäätmevaldajatelt tasuta taaskasutusorganisatsioonid: MTÜ Eesti Taaskasutusorganisatsioon, OÜ Eesti Pakendiringlus ning OÜ Tootjavastutusorganisatsioon. Linnavalitsusel on kõigi kolme taaskasutusorganisatsiooniga (TKO) koostööleping.

Pakendiseadus määrab pakendite kogumiskohtade miinimumarvu. Jäätmekava koostamise hetkel on Viljandis miinimumnõue täidetud. Viljandis kogutakse segapakendeid 57 kogumiskohas.⁵

Keskkonnaministri määrus nr 4, 16.01.2007 „Olmejäätmete sortimise kord ning sorditud jäätmete liigitamise alused“ järgi tuleb olmejäätmed sortida tekkemomendil, et tagada nende kvaliteet ning vältida hiljem liigset energia- ning tööjõukulu. Sortimise aluseks on jäätmenimistu koodidega 15, 19 12 ja 20 loetletud jäätmed.

Määruse § 3 lõike 2 järgi tuleb liigiti koguda vähemalt järgnevad jäätmed:

---

⁵ Viljandi Linnavalitsuse kodulehekül

<https://www.google.com/maps/d/u/0/viewer?mid=1AbYfQegTbfuWnoIFKw7TuiSjjzw&ll=58.36110468750033%2C25.590033499999993&z=14>

- paber ja kartong (20 01 01);
- plastid (20 01 39);
- metallid (20 01 40);
- klaas (20 01 02);
- biolagunevad aia- ja haljastujäätmed (20 02 01) ning köögi- ja sööklajäätmed (20 01 08);
- bioloogiliselt mittelagunevad aia- ja haljastujäätmed (20 02 02, 20 02 03);
- pakendid (15 01), sealhulgas paber- ja kartongpakendid (15 01 01), plastpakendid (15 01 02), puitpakendid (15 01 03), metallpakendid (15 01 04), komposiitpakendid (15 01 05), klaaspakendid (15 01 07), tekstiilpakendid (15 01 09) ja muud jäätmeseaduse §-s 7 esitatud olmejäätmete mõistele vastavad pakendid;
- puit (20 01 38);
- tekstiil (20 01 10, 20 01 11);
- suurjäätmed (20 03 07);
- probleemtoodete jäätmed (20 01 21*, 20 01 23*, 20 01 34, 20 01 35*, 20 01 36);
- ohtlikud jäätmed (jäätmenimistu alajaotises 20 01 tärniga „*” tähistatud jäätmed) ning olmes tekkinud ohtlikke aineid sisaldavad või nendega saastunud pakendid jäätmekoodiga 15 01 10*.

Analüüsiti perioodil 2013-18 tekkinud olmejäätmete tekkekoguseid, tulemused on esitatud tabelis 4. Kokkuvõtlikult on olulisemad Viljandi linna näitajad järgmised:

- olmejäätmeid kogutakse aastas keskmiselt 8172 tonni, millest 2372 tonni kogutakse liigiti;
- pakendijäätmeid kogutakse keskmiselt 2700 tonni, millest 2359 tonni liigiti;
- 38% kogu olmejäätmete tekkemahust kogutakse liigiti;
- vanapaberit ja pappi kogutakse keskmiselt 2678 tonni, sellest 1405 tonni tekib pakenditena (liigiti kogutud pakenditest 59%) ning 1272 tonni liigiti kogutuna (liigiti kogutud olmejäätmetest 53%).

Tabel 4: Olme- ja pakendijäätmete tekkemahud perioodil 2013-2018

Jäätme nimetus (kood)	Kogutud t/a	Osakaal liigiti kogutud jäätmetest	Osakaal segaolme- jäätmetest või segapakenditest 6	Oletuslik koguteke t/a	Liigiti kogutud osakaal kogu- tekkest
Paber ja kartong (20 01 01)	1272	53,67%	5,34%	1582	80,42%
Plastid (20 01 39)	5	0,2%	2,85%	170	2,81%
Metallid (20 01 40)	497	20,97%	0,12%	504	98,61%
Klaas (20 01 02)	3	0,13%	0,05%	6	52,27%
Biol. köögi- ja sööklajäätmed (20 01 08)	46	1,96%	22,3%	1340	3,46%
Biol aia- ja haljastujäätmed (20 02 01)	322	13,58%	4,85%	603	53,37%
Paberi- ja kartongpakendid (15 01 01)	1405,38	59,59%	19,4%	1471,54	95,50%
Plastpakendid (15 01 02)	243,73	10,33%	32,7%	355,24	68,61%
Puitpakendid (15 01 03)	338,68	14,36%	0,32%	339,77	99,68%
Metallpakendid (15 01 04)	185,31	7,86%	4,8%	201,68	91,88%
Komposiitpakendid (15 01 05)	0	0	0	0	0
Klaaspakendid (15 01 07)	181,15	7,68%	14,7	231,28	78,33%
Tekstiilpakendid 15 01 09)	0	0	0	0	0

⁶Segaolmejäätmete, eraldi kogutud paberi- ja pakendijäätmete ning elektroonikaromu koostise ja koguste uuring, SA Stockholmi Keskkonnainstituudi Tallinna Keskus, september 2020.

Puit (20 01 38)	1,53	0,06%	1,29%	76,37	2,00%
Tekstiil (20 01 10 ja 20 01 11)	4,2	0,18	5,56%	326,76	1,29%
Suurjäätmed (20 03 07)	56	2,36%	0%	56	100%
Probleemtoodete jäätmed (20 01)	116,2	4,90%	0,3%	133,60	86,97%
Ohtlikud jäätmed (20 01* ja 15 01*)	151,639	6,318%	0,35% ⁷	168,70	87,26%

SEI sortimisuuringu järgi sisaldavad segaolmejäätmed Viljandi linnas *ca* 14,33% vanapaberit ja pappi.

Paberi ja kartongijäätmete liigiti kogumine toimib Viljandis hästi ja on loodud eeldused jäätmete materjalina ringlussevõtuks.

2.1.1.1. Plastid (20 01 39) ning plastpakendid (15 01 02)

Linnas on kogutud viimase viie aasta jooksul keskmiselt 248 tonni erinevaid plastikuid aastas. Sellest vaid väike osa (*ca* 5 tonni aastas) kogutakse plastikust esemetena ning ülejäänud pakendiliigiti. Eeldatav plastikmaterjali teke Viljandis on 1250 tonni aastas, seega liigiti kogutakse *ca* 1/5 materjalist. Täiendavalt toimub tagatisrahaga plastpakendite kogumine, mille kogumispunkte on Viljandis 10.

Eelnevast saab järeldada, et plastijäätmete liigiti kogumine ei toimu Viljandis efektiivselt. Plastijäätmete liigiti kogumisel on kandev roll pakendiorganisatsioonidel, kuna enamus antud plastijäätmest on plastpakendid. Olmelise päritoluga plastijäätmete taaskasutamise piiratud võimaluste tõttu (nii Eesti kui välisriikide vaates) ei ole otstarbekas linna poolt rakendada täiendavaid liigiti kogumise lahendusi enne, kui selleks on olemas majanduslik eesmärgistatus.

2.1.1.2. Metallid (20 01 40) ning metallpakendid (15 01 04)

Metalle kogutakse Viljandi linnas aastas keskmiselt (materjalina) 9410 tonni, millest 494 tonni kogutakse olmejäätmetena ning 185 tonni pakenditena. Metallijäätmete koguteke pakendites ning segaolmejäätmetes on *ca* 1000 tonni. Seega liigiti kogutakse kokku 68% tekkivast metallijäätmete mahust.

⁷ Andmed üksnes ohtlike olmejäätmete kohta

Kuna metall on lihtsasti ringlussevõetav materjal, on otstarbekas kaaluda meetmete rakendamist metallijäätmete kogumise tõhustamiseks.

2.1.1.3. Klaas (20 01 02) ning klaaspakendid (15 01 07)

Klaasijäätmeid saab linnas üle anda Viljandi jäätmejaamas, pandipakendite kogumiskohtades ja pakendijäätmete kogumisvõrku.

Klaaspakendeid kogutakse linnas liigiti 183 tonni aastas ning olmejäätmetena 3 tonni aastas. Klaasijäätmete kogutekkeks saab hinnata ca 556 tonni aastas, seega liigiti kogutakse kokku 33% tekkivast mahust.

Kuna klaas on materjal, millele on Eestis olemas ringlussevõtmise võimekus, on otstarbekas kaaluda meetmete rakendamist klaasi liigiti kogumise tõhustamiseks. Lihtsaim võimalus on klaasi hõlmamine korraldatud jäätmeveoga (sarnaselt vanapaberi kogumisega).

2.1.1.4. Tekstiil (20 01 10) ning tekstiilpakendid (15 01 09)

Tekstiilijäätmete puhul on Eestis tõhusam meede jäätmetekke ennetus (taaskasutuskeskused), kuna ringlussevõtt on majanduslikult ebamõistlik tegevus. Viljandis tegutsev ettevõtte Toom Tekstiil AS töötleb ümber oma tootmisjääke, kuid muul jäätmeiks muutunud tekstiilil (s.h olme- ning pakendina kogutud) puudub teisese materjalina otstarve. Tekstiilijäätmed, mis ei ole taaskasutamiskõlblikud, tuleb koguda koos segaolmejäätmetega või üle anda jäätmejaamas.

Kuna hetkel puudub majanduslik põhjus tekstiilijäätmeid eraldi koguda, ei ole vajadust käesoleva jäätmekava perioodi jooksul tekstiilijäätmete eraldikogumise võimekust suurendada.

2.1.1.5. Puit (20 01 38) ning puitpakendid (15 01 03)

Puitu on võimalik Viljandis ära anda jäätmejaamas ning pakendina segapakendite konteinerisse. Liigiti kogutakse aastas keskmiselt 340 tonni puitjäätmeid, millest olmelise tekkega puiduna antakse aastas üle 1,5 tonni ning ülejäänud pakendipuiduna. Liigiti kogutud puitjääde moodustab 62% olme- ja pakendipuidu eeldatavast kogutekkest.

2.1.1.6. Biolagunevad köögi- ja sööklajäätmed (20 01 08) ning aia- ja haljastujäätmed (20 02 01)

Biojäätmetest moodustavad peamise osa köögi- ja sööklajäätmed. Viljandis ei ole biojäätmed korraldatud jäätmeveoga hõlmatud, kuid väljaspool korraldatud jäätmeveo süsteemi kogutakse aastas kokku 42,36 tonni, mis moodustab liigiti kogutud olmejäätmetest 1,95% ning eeldatavast biojäätmete kogutekkest 2,88%.

Aia- ja haljastujäätmeid kogutakse liigiti 322 tonni, mis on 13,56% liigiti kogutud olmejäätmetest ning eeldatavast kogutekkest 59%.

Mõlemad jäätmeliigid on sobilikud ka tekkekohal kompostimiseks. Tulenevat biojätmete tekkemahust ja olemusest, on edaspidi otstarbekas edendada nende tekkekohal kompostimist ja tagada jäätmejaamas efektiivne kompostimistoimingu võimekus.

Viljandi jäätmejaamas on varasematel perioodidel kompostitud aunkompostimise meetodil aia- ja haljastujäätmeid *ca* 200-250 tonni aastas.

2.1.1.7. Bioloogiliselt mittelagunevad aia- ja haljastujäätmed (20 02 02 ja 20 02 03)

Pinnast ja kive (20 02 03) kogutakse olmejäätmetena aastas *ca* 3 tonni, mis on ligikaudu 1% liigiti kogutud olmejäätmetest.

Viljandi jäätmejaamas liigitatakse kalmistutelt kogutud jäätmed bioloogiliselt mittelagunevateks aia- ja haljastujäätmeteks ning need suunatakse ladestusse.

2.1.1.8. Suurjäätmed (20 03 07) ning probleemtoodete jäätmed (20 01) – kodumasinad, elektroonika, patareid.

Suurjäätmed on oma koostiselt ja olemuselt nagu segaolmejäätmed, mida on jäätmeiks muutununa keeruline ja majanduslikult ebaotstarbekas millekski muuks taaskasutatavaks materjaliks ümber töödelda. Suurjäätmed on suurekogulised esemed, mis ei mahu konteinerisse. Suurjäätmetega on seotud sagedased heakorraprobleemid.

Viljandi linnas kogutakse suurjäätmeid *ca* 56 tonni aastas, mis moodustab 2,36% liigiti kogutud jäätmetest.

Elektroonikajätmete kogumissüsteem ning taaskasutusse suunamise süsteem on Eestis tõhus tänu tootjavastutuse süsteemile, mis võimaldab jäätmevaldajal anda jäätmed üle vastavates kogumispunktides, milleks on Viljandis jäätmejaam.

Elektroonikajätmeid kogutakse Viljandis aastas *ca* 128 tonni, mis moodustab 5% liigiti kogutud jäätmetest ning liigiti kogutakse kokku eeldatavast tekkemahust *ca* 60%.

Üle poole kogutud elektroonikajätmetest olid ohtlikud (*ca* 59%), seetõttu on oluline vältida ohtlike jäätmete sattumine keskkonda.

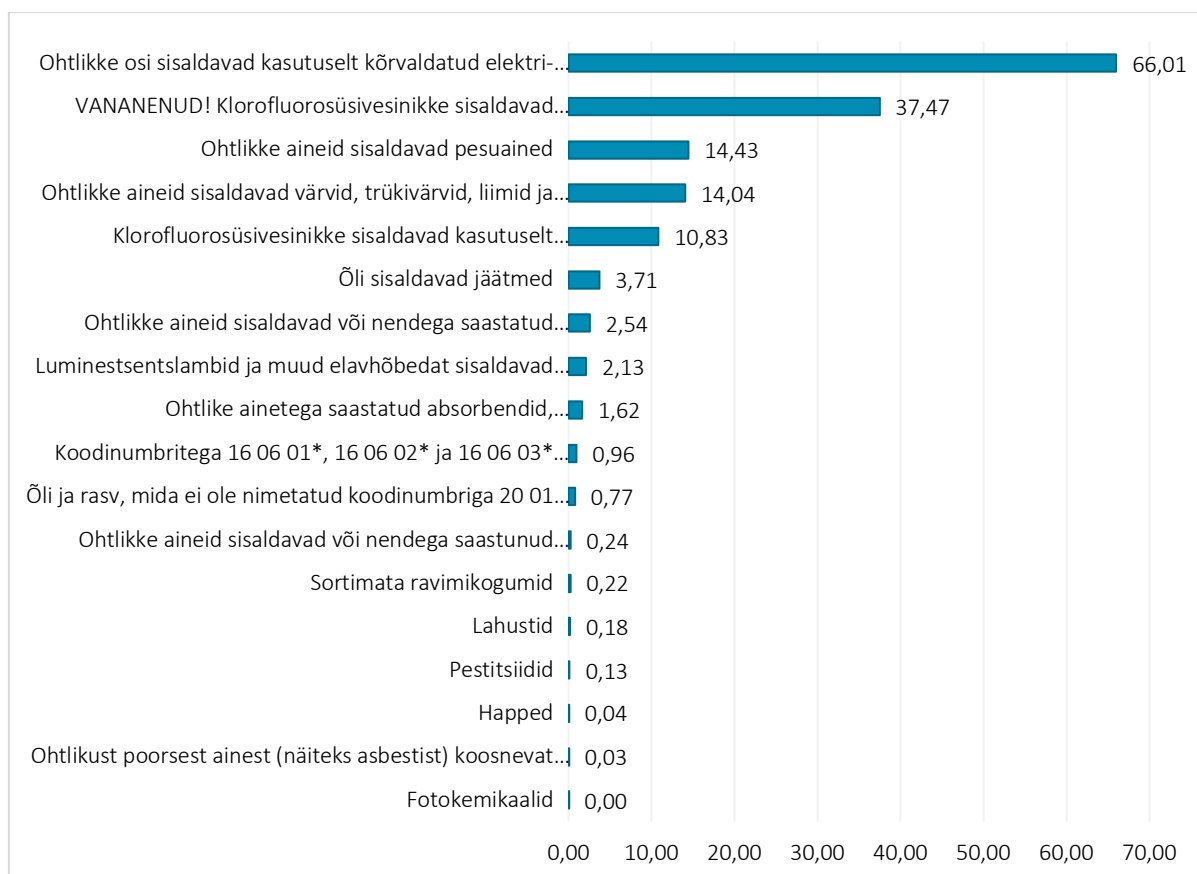
Patareide ja kaasaskantavate akude üleandmise võimalus on kauplustes, koolides ning asutustes, milles on selleks ette nähtud kogumisvahendid.

2.1.1.9. Ohtlikud olme- ja pakendijäätmed (20* ja 15*)

Üheks jäätmete ringlussevõttu välistavaks asjaoluks on materjalide saastumine või segunemine ohtlike jäätmetega. Pakendid on ohtlikud, kui need sisaldavad või on määratud ohtlike ainetega.

Ohtlikke olmejäätmeid kogutakse Viljandis ca 150 tonni aastas ning ohtlikke pakendeid ca 4 tonni aastas, mis kokku moodustavad 6,2% liigiti kogutud olmejäätmetest ja 0,16% kõikidest kogutud pakenditest, s.h 0,19% liigiti kogutud pakenditest.

Täpsem ülevaade ohtlikest jäätmetest on esitatud joonisel 2.

Joonis 2: Ohtlike olme- ja pakendijäätmete teke aastas

2.1.1.10. Vanaõli

Vanaõli on ohtlik jääde, mida kõige rohkem tekib auto- ja remonditöökodades. Õlijäätmete kogumine, säilitamine ja üleandmine peab toimuma liigiti, s.t segunemine ei ole lubatud. Õlide keskkonda sattumist tuleb eriti hoolsalt vältida. Ka kodumajapidamises tekkinud õli ja rasv peab eraldi kogutud olema, s.t ei tohi lasta kanalisatsioonisüsteemi, vaid eeldab üleandmist jäätmetena.

Jäätmevaldajad saavad kodumajapidamises tekkinud õli anda üle jäätmejaamas. Vähesel määral on võimalik koduköögis tekkinud õli ja rasva (määratud toiduvalmistamise nõud) panna segaolmejäätmete hulka.

Viljandi linnas tekib erinevaid ohtlikke õli sisaldavaid jäätmeid kuni 40 tonni aastas (määrdeõlid, õlifiltrid, õlisegune vesi, õlipüüniste setted, vana toiduõli- ja rasv).

Tabelis 5 on toodud ülevaade Viljandis tekkinud õlijäätmetest perioodil 2015-2019.a.

Tabel 5: Vanaõli teke (tonnides) Viljandis 2015-2019

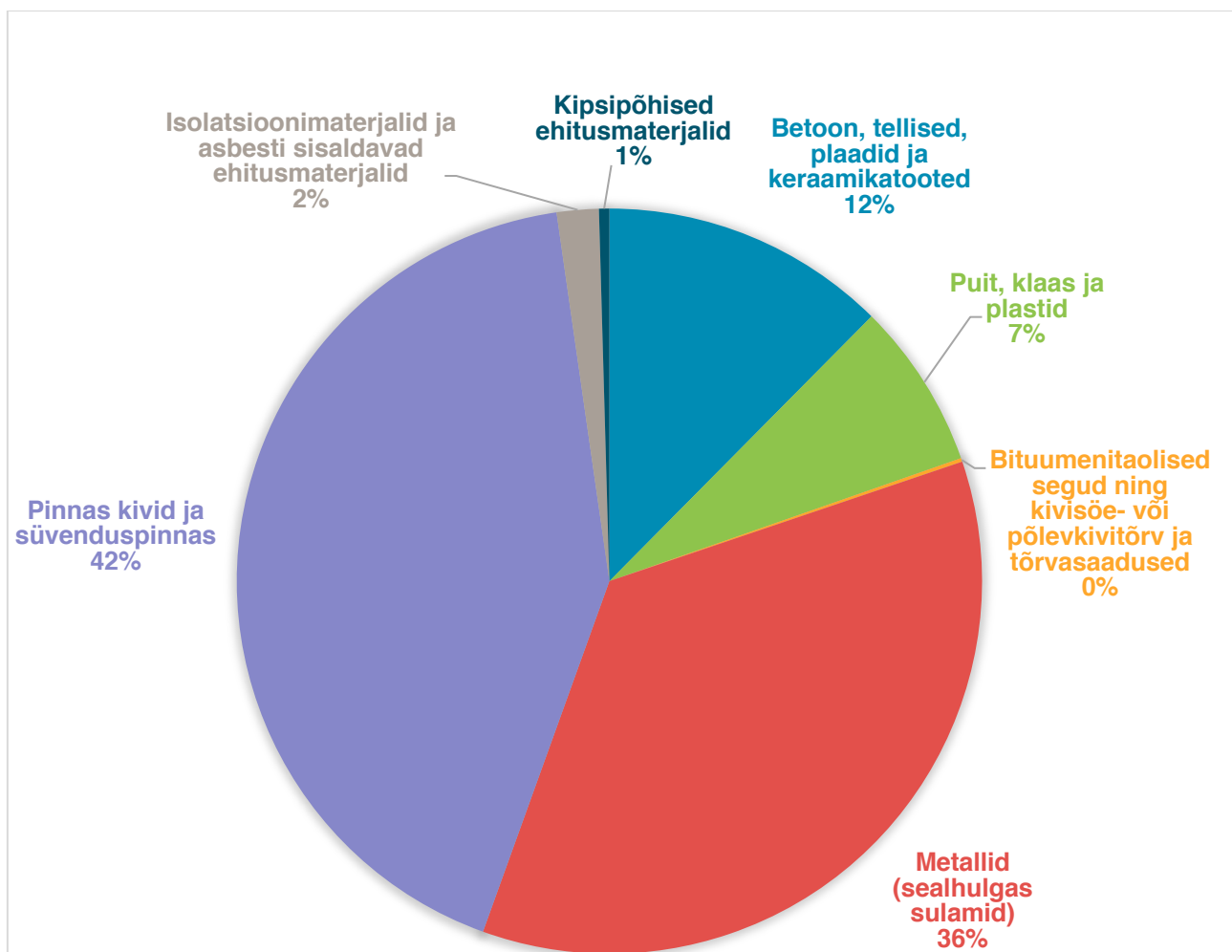
Kood	Nimetus	2015	2016	2017	2018	2019
12 01 07*	Halogeenivabad mineraalõlipõhised metallitöötluste õlijäätmed	0,698	0,341	1,971	2,669	3,259
13 01 13*	Hüdraulikaõlid	0,77	4,928	21,373	2,694	9,356
13 07 06*	Õlipüünistes lahutatud õli	1,9		1,05	17,02	18
13 02 06*	Süntetilised mootori-, käigukasti- ja mootoriõlid	9,761	22,458	15,759	9,685	15,15
13 02 08*	Muud Mootori-, käigukasti- ja määrdeõlid	3,32	0,25	0,725	7,888	3,894
16 07 08*	Õli sisaldavad jäätmed	-	14,7	0,005	3,869	31,478

2.1.2. Ehitus- lammutusjäätmed

Ehitus- lammutusjäätmeid kogutakse linnas 10 763 tonni aastas, peamiselt Viljandi jäätmejaamas. Jäätmetest kogutakse liigiti 65%, ohtlikke ehitusjäätmeid tekib ca 1,7% kogumahust.

Ehitus-lammutusjäätmete liigiti kogumise osakaalud on esitatud joonisel 3.

Ehitus-lammutusjäätmeid saab üle anda Viljandi jäätmejaamas ja muudele vastavat vastuvõtuluba omavatele isikutele.

Joonis 3: Ehitus- lammutusjätmete liigiti kogumise osakaalud

2.2. Jätmete kogumine ja käitlus

Jätmeid kogutakse kas kinnistupõhiselt regulaarselt korraldatud jätmeveo raames või ajutiselt hooajaliste vedude alusel, nt aia- ja haljastujätmete vedu, ohtlike jätmete kogumisringid.

Avalikus ruumis kogutakse jätmeid püsivate tingimuste alusel konteineritega nii Viljandi linna poolt kui laiendatud tootjavastutuse organisatsioonide poolt.

Ajutised jätmete kogumislahendusi rakendatakse avalike ürituste jätmeveo teenindamisel, mis nõuavad erilahendusi ning jätmete järelkoristust.

Eraldi kogumissüsteem on kalmistutel, kus kogutakse nii aia- ja haljastujätmeid kui ka segaolmejätmeid.

Jätmekäitlusettevõtted ja Viljandi jätmejaam võtavad vastu jätmeid teistelt ettevõtetelt või eraisikutelt.

Jäätmete kogumise tingimused määratakse kõikide jäätmeliikide osas Viljandi linna jäätmehoolduseeskirjaga.

2.2.1. Jäätmete kogumine ning vastuvõtmine

Ülevaade jäätmete üleandmise ning kogumise toimivatest lahendustest on esitatud tabelis 6.

Tabel 6: Jäätmete kogumine ja vastuvõtmine Viljandi linnas

Olmejäätmete kogumine ja käitlus	Korraldatud jäätmevedu Viljandi jäätmejaam Raua tn 5 jäätmekäitluskoht (puit 20 01 37*) Vaksali 44 metallijäätmete kogumiskoht
Ohtlike jäätmete kogumine ja käitlus, s.h vanaõli	Viljandi jäätmejaam Vaksali 44 metallijäätmete kogumiskoht Raua tn 5 jäätmekäitluskoht (20 01 37*) Muud loaga ettevõtted
Pakendijäätmed	Avalikud pakendikogumise kohad Viljandi jäätmejaam
Biologunevad jäätmed	Viljandi jäätmejaam
Ehitus- ja lammutusjäätmed	Viljandi jäätmejaam Muud loaga ettevõtted
Elektroonikaromud Lambipirnid	Viljandi jäätmejaam (MTÜ EES Ringlus, MTÜ Elektroonikaromu) Kauplused
Kantavad patareid ja akud	Viljandi jäätmejaam (tootjavastutusorganisatsioonid), kauplused, asutused, koolid

2.2.1.1. Korraldatud olmejäätmeveo süsteem

Viljandi linn on tiheasustusala ja korraldatud jäätmevedu toimub ühe piirkonna alusel.

Korraldatud jäätmeveoga on liitunud 3679 kinnistut, neist 38 juriidilist isikut ning ülejäänud on kodumajapidamised (tabel 7). Jäätmevaldajatest ca 550 jäätmevaldajat on märkinud oma elu- või asukohaks mõne muu kohaliku omavalitsuse või välisriigi (15%). Antud infoga peab arvestama jäätmevaldajatele info edastamise kanaleid valides.

Korraldatud jäätmeveo raames kogutakse 112 kinnistul jäätmeid liigiti (paber ja kartong).

Segaolmejäätmeid kogutakse suurema kui 2500 liitrise jäätmemahutiga 72 kinnistul, neist 18 jäätmevaldajal on oma konteiner.

Tabel 7: Jäätmevaldajate jaotus

Jäätmevaldaja tüüp	Kinnistute arv
<u>Kodumajapidamised:</u>	
Kahe korteriga elamud	109
Enam kui kolme korteriga elamud	621
Ühepereelamud	1294
Suvilad	2
<u>Muud tegevuskohad:</u>	
Tööstushooned	3
Meelelahutus- haridusasutused	1
Garaažid	1
Büroohooned	1

2.2.1.2. Pakendikogumise süsteem

Tagatisrahata müügi pakendeid koguvad Viljandi linna territooriumil jäätmevaldajatelt tasuta taaskasutusorganisatsioonid: MTÜ Eesti Taaskasutusorganisatsioon, OÜ Eesti Pakendiringlus ning OÜ Tootjavastutusorganisatsioon. Linnavalitsusel on kõigi kolme taaskasutusorganisatsiooniga (TKO) koostööleping.

Pakendiseadus määrab pakendite kogumiskohtade arvu ühe taaskasutusorganisatsiooni kohta. PakS § 17¹ lõike 1 punkti 1 kohaselt peab igal taaskasutusorganisatsioonil olema Viljandi linnas vähemalt 10-15 kogumise kohta, milles võetakse vastu kõiki pakendijäätmematerjale.

Jäätmekava koostamise hetkel on nõue täidetud, Viljandis kogutakse segapakendeid 57 kogumiskohas.⁸ Pakendijäätmete kohtade jaotus jäätmeliikide ning organisatsioonide kaupa on kirjeldatud tabelis 8.

Tabel 8: Pakendijäätmete konteinerite jaotus materjali ja TKO järgi

	Sega-pakend	Paber	Puit	Klaas	Metall	Plast	Komposiit-pakend
MTÜ Eesti Taaskasutusorganisatsioon	21	5	0	0	0	0	0
Eesti Pakendiringlus OÜ	21	19	0	2	0	0	0
Tootjavastutusorganisatsioon OÜ	13	1	0	0	0	0	0

Tootjavastutusorganisatsioonid pakuvad ise korteriühistutele ja muudele jäätmevaldajatele teenust pakendijäätmete kogumiseks kinnistutel. Kuna tegemist on n-ö vabaturu teenusega, siis puuduvad ametlikud andmed teenuse mahu osas.

2.2.2. Jäätmete käitlemine

Jäätmekäitlus laiemalt on kogu jäätmetega seonduv majandustegevus: jäätmete kogumine, vedamine, taaskasutamine ja kõrvaldamine, sealhulgas vahendaja või edasimüüja tegevus. Jäätmekäitlus kitsamas mõistes on jäätmete töötlemine, mille viise nimetatakse järgmisteks toiminguteks:

- korduskasutus on mis tahes toiming, mille käigus tooteid või tootekomponente, mis ei ole jäätmed, kasutatakse uuesti nende esialgsel otstarbel – näiteks kasutuskõlblike riiete kogumine ja uuesti kauplustesse suunamine;
- taaskasutus on jäätmete kasutamine kasulikul otstarbel selliselt, et nad asendavad teisi materjale, mida muidu oleks sellel otstarbel kasutatud, või jäätmete ettevalmistamine nende eelnimetatud otstarbel ja viisil, kasutamiseks kas tootmises või majanduses laiemalt;

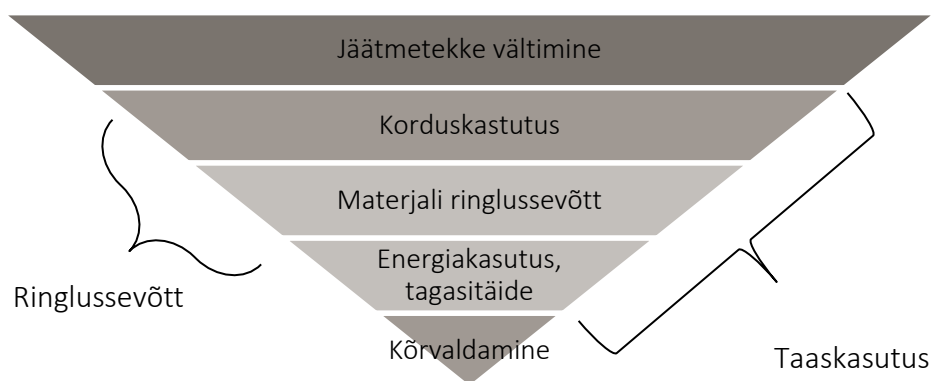
⁸ Viljandi Linnavalitsuse kodulehekülj

<https://www.google.com/maps/d/u/0/viewer?mid=1AbYfQegTbfuWnoIFKw7TuiSjjzw&ll=58.36110468750033%2C25.590033499999993&z=14>

- ringlussevõtt on taaskasutustoiming, mille käigus jäätmetes sisalduvad materjalid töödeldakse toodeteks või aineteks, et kasutada neid nende esialgsel või muul eesmärgil ja see ei hõlma jäätmete energiakasutust ja töötlemist materjalideks, mida kasutatakse kütuse või tagasitäitena;
- energiakasutus on põletamine eraldi või koos muude jäätmete või kütusega, kasutades ära tekkinud soojust;
- bioloogiline ringlussevõtt on jäätmete biolagunevate osade lagundamine kontrollitud tingimustes ning mikroorganismide abil, mille tulemusena saadakse stabiliseeritud orgaanilised jääkmaterjalid või metaan, prügilasse ladestamist ei loeta bioloogilise ringlussevõtu vormiks;
- jäätmete kõrvaldamine on nende ladestamine prügilasse, põletamine ilma energiakasutuseta või muu samaväärne toiming, mis ei ole taaskasutamine, kaasa arvatud jäätmete ettevalmistamine kõrvaldamiseks, isegi kui toimingul on osaliselt teisene tagajärg ainete või energiana taasväärtustamisel.

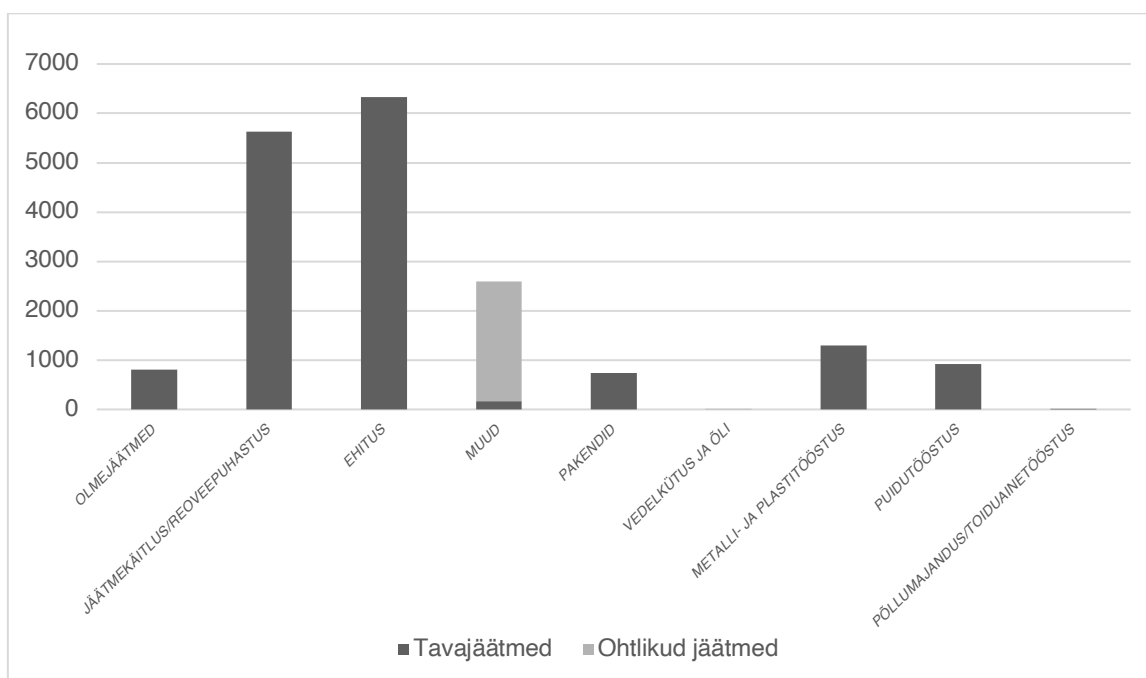
Vabariigi Valitsuse 26.06.2016.a määrusega nr 36 on kehtestatud taaskasutustoimingute nimistu ja kõiki tegevusi tähistatakse koodiga. Iga jäätmekäitlusega tegelev ettevõtte peab oma tegevuse riigiasutustes registreerima ning tulemustest üks kord aastas läbi aruandluse teavitama.

Euroopa Liidu jäätmedirektiivides on kehtestatud jäätmehierarhia põhimõte (joonis 4), millest lähtudes on soovitatav jäätmekäitlust planeerida ja korraldada.

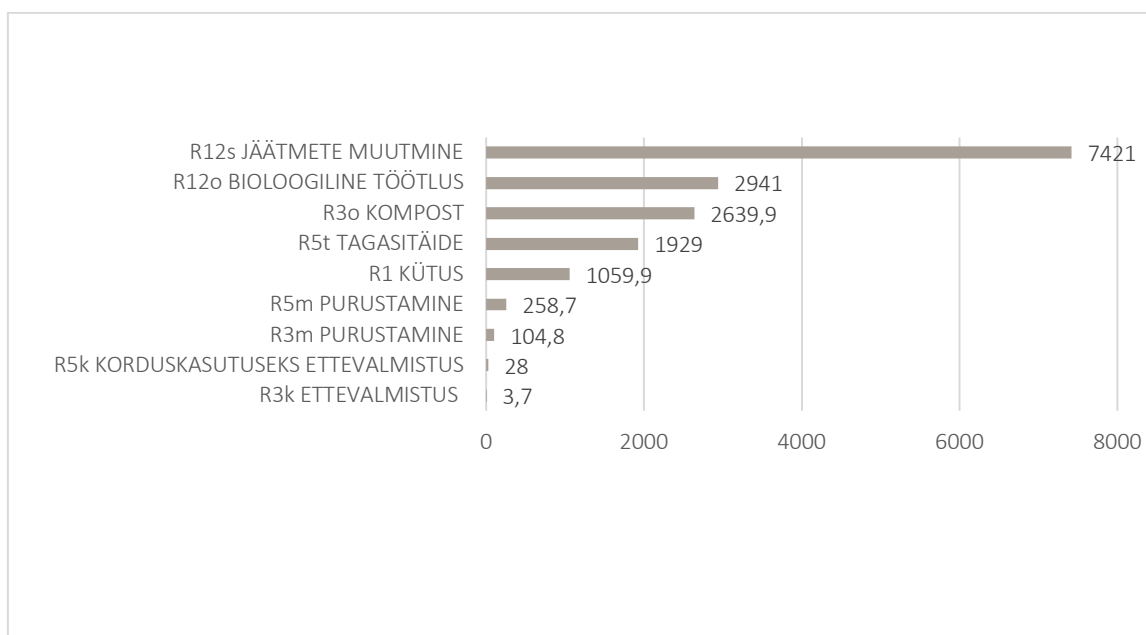
Joonis 4: Jäätmehierarhia

Viljandi linnas taaskasutatakse aastas 18 327 tonni jäätmeid, mis pärinevad üheksast jäätmetekke sektorist (joonis 5), suurem osa pärineb kolmest sektorist: jäätmekäitluse-, reoveepuhastuse- ning ehitusvaldkonnast.

Joonis 5: Jäätmete taaskasutus Viljandis (tonnides)

Käitlustoimingutest on suurima mahuga toiminguks taaskasutuseks ettevalmistamine (R12s) ning bioloogiline eeltöötlus (R12o) (joonis 6).

Joonis 6: Taaskasutustoimingud Viljandi linnas

2.2.2.1. Jäätmete kompostimine

Jäätmete kompostimine on biolagunevate jäätmete nõuetekohane komposteerimine kas tekkekohal või selleks ettenähtud asukohas. Viljandi linna suurim köögi- ja söögijäätmete ning aia- ja haljastusjäätmete kompostimisvõimekus on Viljandi jäätmejaamal.

Viljandi linna kaguservas asub AS-ile Viljandi Veevärk kuuluv olmereoveepuhasti setete komposteerimisväljak, millel kompostimismahu optimaalne võimekus on ca 10 000 tonni aastas.

Viljandi linnas ei ole biojäätmete kompostimist arendatud turunõudluse puudumise tõttu.

2.2.3. Kõrvaldamis- ja taaskasutusrajatised

Viljandis puuduvad tegutsevad jäätmete kõrvaldamisrajatised. Jäätmeloaga jäätmete käitlusrajatised on esitatud tabelis 9.

Tabel 9: Viljandi linna käitlusrajatised rajatised

Nimi	Käitaja	Tegevuse liik
Viljandi jäätmejaam	Eesti Keskkonnateenused AS	Jäätmejaam, ohtlike jäätmete käitluskoht, tavajäätmete käitluskoht, ümberlaadimisjaam, vaheladu
Vaksali 44 metallijäätmete kogumiskoht	Kuusakoski AS	Jäätmekäitluskeskus, ohtlike jäätmete käitluskoht, metallijäätmete käitluskoht, elektroonikaromude käitluskoht, autolammutuskoda, tavajäätmete käitluskoht, ümberlaadimisjaam, vaheladu
Reinu tee 46 pinnasetäite koht	Tohvri Puit OÜ	Muu tegevus
Reinu põik 5 pinnasetäitekoht	OÜ Teritusmeister	Muu tegevus
Raua 8a/12 jäätmekäitluskoht	OÜ Simonit	Tavajäätmete käitluskoht, muu tegevus, vaheladu
Raua 5a jäätmekäitluskoht	OÜ Rovex	Tavajäätmete käitluskoht, ümberlaadimisjaam, vaheladu

Pärnu mnt 37 katlamaja	OÜ Rovex	Koospõletustehas
Musta tee 9 jäätmekäitluskoht	Eesti Keskkonnateenused AS	Koospõletustehas
Kösti reoveepuhasti komposteerimisväljak	Viljandi Veevärk AS	Bioloogiline töötlus

Olulisim jäätmekäitlusrajatis olmejäätmete liigiti kogumise seisukohalt on Viljandi linna jäätmejaam.

2.2.3.1. Viljandi jäätmejaam

Viljandi jäätmejaama aadress on Pärnu mnt 36, Viljandi linn. Jäätmejaama pindala on 142 015 m², käitluskeskusena rajati jäätmejaam 2009. a. Aastatel 1960-2009 asus samal alal prügila, mille sulgemine jõudis lõpule 2012. aastal. Prügilasse on ladestatud hinnanguliselt 300 000 m³ jäätmeid.

Jäätmejaama opereerib AS Eesti Keskkonnateenused. 2022. aastal viiakse läbi uus konkurss jäätmejaama operaatori leidmisel.

Jäätmejaamas võetakse vastu tavajäätmeid (olme,- pakendi,- ehitus,- tekstiili- ja puidujäätmeid; elektroonikaromu ja rehve), ohtlikke jäätmeid ning taaskasutatavaid materjale. Jäätmejaamas teenindatakse Viljandi linna ja naabervaldade elanikke ja ettevõtteid.

2020. aastal soetati jäätmejaama uus autokaal ning rajati kaalule betoonalus ning pealesõidu- tee. Samal aastal korraldati hange ka jäätmejaama taristu renoveerimiseks vajalikud projekteerimistööd.

Jäätmejaama on planeeritud arendada etappide kaupa:

- Uus käitlushoone, suletud pinnaga kuni 1200 m² ja 4 sissepääsuga. Uude halli paigutatakse vanast hoonest üle toodav sorteerimisliin ning rajatakse klientide teenindamiseks mööbli uuskasutuskeskus.
- Ehitatakse katusealune konteinerite, ohtlike jäätmete, suurjäätmete ja muude jäätmete paigutamiseks. Katusealune on suletud kolmest küljest ja selle planeeritav pindala on kuni 300 m². Jäätmeid hakkavad kliendid konteineritesse paigutama n-ö ülevalt alla lahendusena.
- Olmehoone, milles on kontor, puhkeruumid, köök, duširuumid ja WC.
- Asfalteeritud plats, 18 000 m² koos sademevee ärajuhtimissüsteemiga, õli- ja liivapüüduriga.
- Kuni 8 betoonplokkidest sektsiooni jäätmete kogumiseks ning äraveoks.

- Piirdeaed, automaatväravatega
- Rajatakse haljastus Pärnu mnt poolsesse külge, luuakse vee- ja kanalisatsioonisüsteem, mis ühendatakse linna ühisveevärgiga. Segaolmejäätmete ümber- ja mahalaadimisala jäätmepressidega.

2.3. Jäätmevaldkonna rahastamine

Viljandi linna jäätmevaldkonna eelarvete väljavõtted 2017-2020 on esitatud tabelis 10.

Tabel 10: Jäätmehoolduse rahastamine

	2017	2018	2019	2020
Jäätmehoolduse rajatised			74 812	74 000
Jäätmerajatiste haldamine			15 167	2000
Jäätmehoolduse korraldamine	33 713	49 774		
Avalike prügikonteinerite soetamine	4000			
Kevadine ja sügisene haljastujäätmete vedu	30 500	30 500	32 978	30 000
Kultuurisündmusejärgne täiendav jäätmevedu	2900	3056	3533	
Hallatavate asutuste prügivedu			1061	600
Prügila gaasipõleti	493	493		

Riigi poolt laekus jäätmehoolduse korraldamise toetusena 2017. aastal 27 906 eurot, 2018.aastal 44 135 eurot. 2019 ja järgnevatel perioodidel laekub riigipoolne toetus otse Viljandi linna tulubaasi.

Keskkonnainvesteeringute Keskuse kaasfinantseerimisel lammutati 2018. a Järveotsa arendusalal kasutuseta militaarehitisi ning korrastati maa-ala. Projekti maksumuseks oli 102 377 eurot, milles linna omaosalus oli 15 357 eurot.

2.4. Andmed suletud prügilate ja jääkreostusobjektide kohta

Jääkreostus on minevikus inimese tegevuse tagajärjel tekkinud maa ja veekeskkonna (pinnase- või põhjavee) reostunud piirkond või keskkonda jäetud kasutuseta ohtlike ainete kogum, mis ohustab ümbruskonna elanike tervist ja elusloodust.

Viljandi linnas asuvad 2 kohalikku ning 1 riiklik jääkreostusobjekt ning üks suletud prügila (tabel 11).

Tabel 11: Jääreostusobjektid Viljandi linnas

	Staatus/kategooria	Asukoht	Seisund
Viljandi õhuhessantväeosa	Kohalik/4	C. R. Jakobsoni 8 C. R. Jakobsoni 21 Riia mnt 97	Mahutid likvideeritud, kuid pinnas võib sisaldada ohtlikke aineid.
Viljandi naftabaas	Riiklik/3	Reinu tee 18	Suured hoidlad ei ole kasutuses, pinnas saastunud
EK Bensiinjaam	Kohalik/A	Leole tn 53	Likvideeritud
Viljandi prügila	Suletud prügila	Pärnu mnt 36	Suletud

2.5. Hinnang eelmise jäätmekava eesmärkide täitmisele

Eelmises jäätmekavas võttis linn eesmärgiks edendada jäätmete liigiti kogumist järgnevate otsustega:

- Muuta jäätmehoolduseeskirja (JHE) nii, et toitlustusasutused hakkavad üle andma biolagunevaid köögi- ja sööklajäätmeid. Jäätmehoolduseeskirja vastavat nõuet ei lisatud.
- 2015.a muudeti JHE: vanapaber ja kartong kogutakse korraldatud jäätmeveoga teise jäätmeliigina korraldatud jäätmeveoga.
- Linnaelanikud saavad ohtlikke jäätmeid üle anda Viljandi jäätmejaama.

Eelmise perioodi jäätmekavaga ei seatud oluliste arendustegevustega ega jäätmehoolduse korraldamise muutmisega seotud eesmäärke.

3. PLANEERIMINE

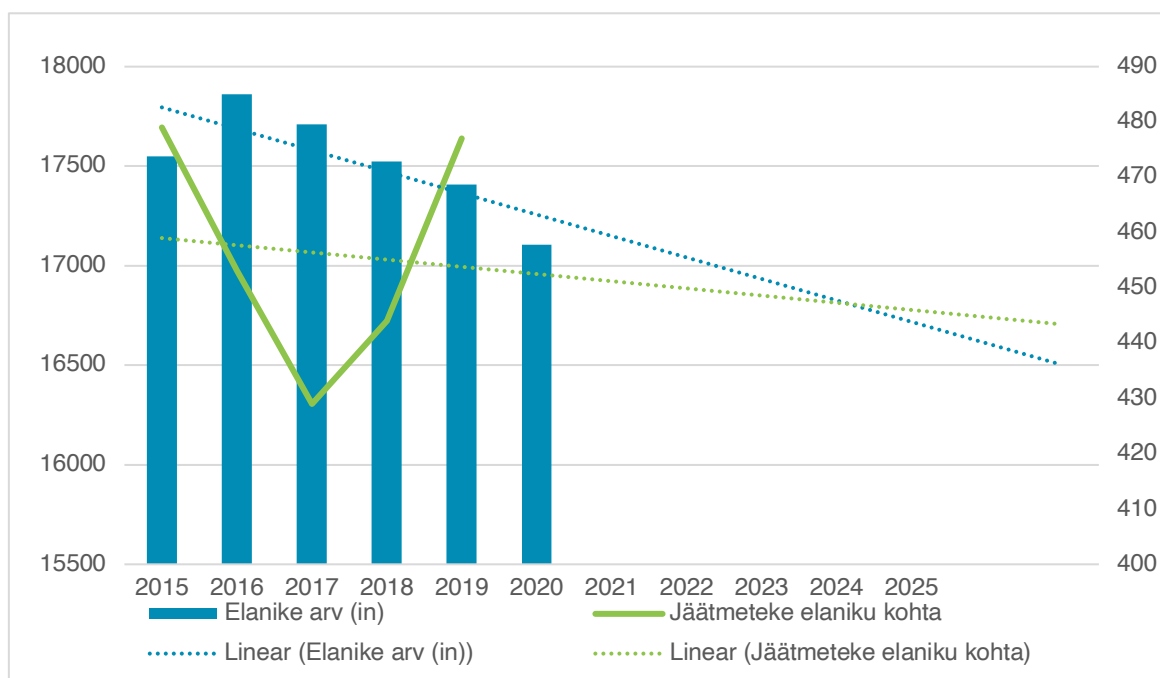
3.1. Hinnang jäätmevoogude arengule tulevikus

Viljandi linna eelarvestrateegia 2020-2025 prognoosi järgi jääb Viljandi rahvaarv 2025. aasta stabiilseks ning mõnevõrra suurenevad sissetulekud (5%) ja tarbimine.

Elanike arv mõjutab otseselt omavalitsuse jäätmehoolduse korraldamise tingimusi ja eesmärkide saavutamise meetmeid.

Viljandi linna jäätmete koguteke jäätmevaldaja kohta on ca 477 kg ning see on langustrendis, mis võib liigiti kogumise edenemise mõjul jätkuda (joonis 7).

Viljandi linna ettevõtteid on Statistikaameti andmetel 2019. aastal 1526 tk, see arv on kerges tõusutrendis. Ettevõtlussektori jäätmetekkes ei ole olulisi muudatusi ette näha.

Joonis 7: Jäätmete teke elaniku kohta

Olmejäätmete teke elaniku kohta on langustrendis, tuginedes olmejäätmete tekkele 2015-2019 (keskmine olmejäätmete teke vaadeldud aastatel oli 8176 tonni). Elanike arv Viljandi linnas on kerges languses, seega ei ole ette näha olmejäätmete tekke olulist suurenemist.

Lähiajal (2022) on planeeritud rajada linna uus 150-kohaline konverentsi- ja spaahotell ning kolida pool praegusest SA Viljandi Sihtasutuse tegevusest Viljandi kesklinna. Lisaks asustatakse uus elamupiirkond (Järveotsa piirkond) erinevates etappides kuni 110 jäätmetekkekohaga.⁹

Hotellides tekib sorteerimata olmejäätmeid keskmiselt 1 kg külastaja kohta ööpäevas¹⁰. Aastaringse 50% täituvuse korral ei ületa olmejäätmete maht 0,3% Viljandi tänasest jäätmetekkest.

Tänase Viljandi haigla jäätmetekke maht on ligikaudu 300 tonni kalendriaastas, millest 75% moodustavad segaolmejäätmed. Seega võib tulevikus haigla kolimine tõsta olmejäätmete koguteket kuni 2% kalendriaastas.

Järveotsa elamupiirkonda asuvad elama nii praegused linnaelanikud kui ka uued pered, kui areneb linna ettevõtlus. Jäätmevaldajate registri andmetel antakse täna olmejäätmeid üle 1294 ühepereelamu poolt – uued elamud tõstavad seda mahtu ca 8%, mis võib mõjutada teatud määral olmejäätmete veo logistikat.

Kokkuvõtteks: kõik uued suuremad jäätmevaldajad või jäätmevaldajate piirkonnad liituvad korraldatud olmejäätmeveo süsteemiga ning lisanduva mahuga tuleb arvestada uut korraldatud jäätmeveo perioodi ette valmistades. Mõistlik on lisada Järveotsa elamupiirkonda täiendavaid avalikke pakendikogumise kohti. Uue terviskeskuse ning hotelli jäätmekäitluse lahendused tuleb ette näha ehitusprojekti juures.

3.2. Jäätmehoolduse arendamine ja meetmed

Viljandi linna jäätmehoolduse arendamise üldisteks eesmärkideks on suurendada elanikkonna keskkonnateadlikkust ning muuta jäätmehoolduse reeglite täitmine jäätmevaldajatele igapäevaelu loomulikuks osaks.

Seatud arenduseesmäärke realiseeritakse lähtudes järgmistest põhimõtetest:

- jäätmehoolduse korralduse efektiivsus ja keskkonnahoidlikkus;
- tegevuste jätkusuutlikkus;
- tegevuste otstarbekus.

---

⁹ http://www.viljandi.ee/uudised-ja-teated/-/asset_publisher/8MUfcqSSrJBm/content/jarveotsa-kvartali-arendus-saab-hoo-sisse

¹⁰ <https://ec.europa.eu/environment/emas/takeagreenstep/pdf/BEMP-6.2-FINAL.pdf>

Eeltoodust tulenevalt on Viljandi linna jäätmehoolduse arendamise eesmärgid Viljandi linnas seotud kolme suurema eesmärgiga:

- **jäätmetekke vähendamine ja elanikkonna keskkonnateadlikkuse edendamine;**
- **jäätmete taaskasutamise korraldamine;**
- **koostöö arendamine teiste kohalike omavalitsustega ja partneritega.**

Viljandi linna jäätmehoolduse arendamise eesmärkide saavutamiseks kavandatud meetmete ja tegevuste edukal rakendamisel saavutatakse järgmised tulemused:

- korraldatud jäätmevedu toimib efektiivselt ning loodud on võimalused jäätmete liigiti kogumiseks ja üleandmiseks;
- jäätmevaldajad on teadlikud jäätmetekke vältimise ja liigiti kogumise võimalustest ning tahavad ja saavad panustada jäätmetekke vältimisse ja taaskasutuse suurendamisse;
- Viljandi linnavalitsus omab ülevaadet haldusterritooriumil tekkiva jäätmemahu ja nende käitluslahenduste üle;
- Viljandi linnavalitsus rakendab piisavaid järelevalvetegevusi.

Eesmärkide saavutamiseks vajalikke meetmeid kirjeldavad järgnevad peatükid. Meetmete rakendamise tegevuskava koos rahastusallikatega on toodud peatükis „Tegevuskava“.

3.2.1. Jäätmetekke vältimine ja keskkonnateadlikkuse tõstmine

Jäätmetekke vältimine on jäätmehierarhia kõige prioriteetsem tase, mida tuleb arvestada ja eelistada jäätmekäitluse korraldamisel.

Jäätmetekke vältimise alla loetakse:

- otsest vältimist – mõistlik tarbimine, keskkonda ja ressursse säästev tootmine;
- korduskasutust – toote uuesti kasutamine esialgsel otstarbel;
- korduskasutuseks ettevalmistamist – remontimine, ümberdisainimine, kontrollimine jne.

Jäätmetekke vältimist mõjutavad peamiselt tarbijate teadlikkus ning ressursitõhususe ja jäätmetekke vältimise meetmete rakendamise ulatus tootmistegevustes.

Olmejäätmete tekke vältimise edendamisel on peamine roll täita elanikkonnal, kelle teadlikkusest ja tarbimisharjumustest sõltub nii pakendijäätmete, toidujäätmete kui ka muude olmejäätmete

tekkekoguse vähendamine. Elanikkonna teadlikkuse tõstmisel, teabe levitamisel ja jäätmete vältimisele suunatud initsiatiivide toetamisel ning vastavate tingimuste loomisel on võtmeroll Viljandi linnavalitsusel. Oluline on luua eeldused selleks, et elanikel ja ettevõtetel on võimalus panustada jäätmetekke vältimisse ja korduskasutusse.

Jäätmevaldajate keskkonnateadlikkuse suurendamine eeldab jäätmevaldajate kaasamist ja vastavat selgitustööd. Jäätmete tekke vähendamine, jäätmete sortimine ja käitlemine tekkekohas sõltub suurel määral elanike ja ettevõtete valmisolekust jäätmekäitluses kehtestatud reegleid täita. Teadlikkuse tõstmisel on peamiseks tegevuseks järjepidev ja süsteemne selgitus- ja teavitustöö kõikidele sihtrühmadele ning haakumine teiste valdkondadega. Eelkõige tuleb koostöös asjassepuutuvate organisatsioonidega tähelepanu tuleb pöörata jäätmete korduskasutusele ja teistele jäätmete tekkimise võimalustele.

Eesmärk

- Jäätmevaldajad omavad ligipääsu jäätmetekke vältimist võimaldavate tegevuste kohta käivale infole.
- Tõsta jäätmevaldajate teadlikkust sihtrühmadele suunatud järjepideva tegevusega eriti noorte seas.
- Partnerite kaasamine linnavalitsuse tegevustesse.

Eesmärk loetakse täidetuks, kui jäätmekava perioodi lõpuks ei ole olmejäätmete tekkemaht jäätmevaldaja kohta suurenenud võrreldes 2020.aastaga.

3.2.2. Järelevalve korraldus

Järelevalvet jäätmekäitluse üle teostavad järgmised institutsioonid:

- Keskkonnainspektsioon
- Viljandi Linnavalitsus
- Veterinaar- ja Toiduamet, mis teostab järelevalvet loomsete jäätmete käitluse üle

Järelevalve efektiivne toimimine toetab jäätmekavaga seatud eesmärkide saavutamist. Selleks tuleb Viljandi linnal edendada koostööd teiste järelevalvet teostavate asutustega ning rakendada ressursse süsteemse järelevalve läbiviimiseks. Järelevalve efektiivne teostamine aitab ennetada mitmete probleemide väljakujunemist, tekkinud probleemide kiiret lahendamist ja seeläbi ka omavalitsuse rahalisi vahendeid kokku hoida.

Eesmärk

- Viljandi linnas toimub jäätmehoolduse reeglite nõuetekohane täitmine.
- Viljandi linnavalitsusel on piisavaid ressursse järelevalvetegevuste teostamisel.
- Viljandi linn kaasab tegevustesse partnereid.

Eesmärk loetakse täidetuks, kui jäätmekava perioodi lõpuks on vähenenud jäätmehoolduse reeglite rikkumiste arv ja jäätmevaldajad on teadlikumad jäätmete nõuetekohase käitlemise reeglitest.

3.2.3. Jäätmete liigiti kogumise, ringlussevõtu ja taaskasutamise edendamine

Jäätmeseadus määrab Viljandi linna ülesandeks korraldada jäätmete sortimist, sealhulgas liigiti kogumist, et võimaldada nende taaskasutamist võimalikult suures ulatuses.

Jäätmekava koostamise ajal on võimalik olemasolevate andmete põhjal statistiliselt hinnata, millisel määral on Viljandi linn jäätmeid liigiti kogunud. Samas puuduvad objektiivsed andmed, millises mahus on Viljandi linna jäätmeid reaalselt taaskasutusse suunatud. Liigiti kogumine ei tähenda automaatselt jäätmete taaskasutamist ega ringlusse suunamist. Olmelise päritoluga jäätmematerjalide taaskasutamise, eriti ringlusesse suunamise võimalused on Eestis puudulikud, seega ei pea Viljandi linn mõistlikuks rakendada tegevusi, mille tulemusi ei ole võimalik ette prognoosida. Seetõttu lähtub Viljandi linn põhimõttest, mille kohaselt saab linn jäätmete taaskasutamiseks luua eeldusi otstarbekaks jäätmete liigiti kogumiseks. Liigiti kogumisel on prioriteediks vähendada segaolmejäätmete tekkemahtu eelkõige pakendijäätmete liigiti kogumisel ja üleandmisel taaskasutusorganisatsioonide kogumisvõrku. Täiendava eesmärgina saab välja tuua biolagunevate jäätmete tekkekohal liigiti kogumist, mis on võrdlemisi lihtsasti teostatav. Selleks tuleb fikseerida asjakohased tingimused jäätmehoolduseeskirjas, jäätmete käitluskoha määramisel ja võimalusel ka korraldatud jäätmeveo hangetes.

Eesmärk

- Viljandi linnas toimub jäätmete liigiti kogumine otstarbekal viisil.
- Segaolmejäätmete maht väheneb oluliselt seoses liigiti kogutud pakendijäätmete üleandmisega pakendite kogumisvõrku.
- Biolagunevaid jäätmeid kogutakse tekkekohal liigiti kõikide jäätmevaldajate juures.

Eesmärk loetakse täidetuks, kui perioodi lõpuks väheneb segaolmejäätmete tekkemaht, biolagunevate jäätmete kohtkogumine on muutunud jäätmevaldajatele harjumuspäraseks

tegevuseks ning taaskasutusorganisatsioonidele üleantavate pakendijäätmete mahud on suurenenud.

3.2.4. Jäätmete kogumis- ja käitlusvõrgu arendamine

Kogumis- ja käitlusvõrk on vahend, millega Viljandi linn saab realiseerida jäätmekava eesmärgi.

3.2.4.1. Korraldatud jäätmeveo rakendamine

Korraldatud jäätmeveoga on otstarbekas hõlmata kõik need jäätmeliigid, mille kogumine ja käitlemine toimub arusaadavatel ja mõistlikel tingimustel: segaolmejäätmed, paberi- ja kartongijäätmed, suurjäätmed ning otstarbekuse esinemisel ka biojäätmed.

Eesmärgiks on Viljandi linna jäätmevaldajate 100% liitmine korraldatud jäätmeveoga, et ennetada tekkivate jäätmete väärkäitlemist, tagada ühtsetel alustel kvaliteetne teenindamine ja teenuste kulupõhine hinnastamine ning andmete haldamine. Korraldatud jäätmeveost vabastatakse ainult põhjendatud tingimustel vastavalt jäätmeseadusele.

Pakendijäätmete hõlmamine korraldatud jäätmeveoga on võimalik juhul, kui pakendijäätmete taaskasutusorganisatsioonid teevad Viljandi Linnavalitsusega viimase poolt etteantud tingimustel koostööd. Korraldatud jäätmeveo toimimise olulised väärtused on:

- aitab vältida prügistamist ja illegaalset jäätmekäitlust;
- jäätmevaldaja maksab oma jäätmete käitlemise eest ja tunnetab seeläbi omavastutust;
- jäätmete kogumise logistika on efektiivne;
- tagatud on parem kontroll jäätmete tekke ja käitlemise üle;
- hõlbustab jäätmete liigiti kogumist.

Eesmärk

- Korraldatud jäätmeveoga on hõlmatud kõik jäätmevaldajad.
- Korraldatud jäätmeveoga on hõlmatud jäätmeliigid, mida on otstarbekas hõlmata.

Eesmärk loetakse täidetuks, kui korraldatud jäätmeveo lahendus toimib probleemideta ja vastab Viljandi linna jäätmevaldajate vajadustele.

3.2.4.2. Pakendijäätmete kogumine

Pakendijäätmete kogumine toimub avalike kogumispunktide kaudu ja taaskasutusorganisatsioonide ülesanne on saavutada nõutavad taaskasutamistulemused. Probleeme on pandiga tagamata pakendite kogumisel ja käitlemisel, täpsemalt müügipakenditega, mis pannakse suures mahus segaolmejäätmete hulka.

Pakendijäätmete kogumise edendamisel on olulisel kohal koostöö taaskasutusorganisatsioonidega, et nende avalik kogumisvõrk vastaks paiknemise, arvu, liigilisuse ja opereerimise tingimuste osas Viljandi linna vajadustele. Avalikud pakendikonteinerid peavad asuma seal, kus jäätmevaldajad kõige rohkem liiguvad – eelkõige kaupluste läheduses ja suuremate kortermajade juures. Pakendikonteinerid ei tohiks võimaldada segapakendi kogumist, s.t igale pakendiliigile peaks olema eraldi kogumiskonteiner.

Jäätmehoolduseeskirjaga tuleb fikseerida selged reeglid ja vastutus pakendijäätmete kogumise tingimuste osas.

Eesmärk

- Pakendijäätmete üleandmise lahendused on jäätmevaldajatele mugavad ning antud jäätmeid ei panda enam segaolmejäätmete kogumisvahenditesse.
- Loodud on tingimused pakendijäätmete liigiti kogumiseks kõikide elamutüüpide juures ja avalikus ruumis koostöös taaskasutusorganisatsioonidega.

Eesmärk loetakse täidetuks, kui perioodi lõpuks väheneb segaolmejäätmetes pakendijäätmete maht ning pakendijäätmete nõuetekohane üleandmine on muutunud jäätmevaldajatele harjumuspäraseks tegevuseks.

3.2.4.3. Paberi ja kartongi kogumine

Paberi ja kartongi kogumisel on oluline tagada nende jäätmete liigiti kogumine tekkekoha lähedal. Tuleb rakendada tingimus paberi ja kartongi liigiti kogumiseks kõikide elamutüüpide juures.

Eesmärk

- Paberi ja kartongi liigiti kogumine toimub korraldatud jäätmeveo raames ning antud jäätmeid ei panda segaolmejäätmete ega muude liigiti kogutavate jäätmete kogumisvahendisse.
- Rakendatud on jäätmevaldajate teadlikkuse tõstmisele suunatud tegevused.

Eesmärk loetakse täidetuks, kui perioodi lõpuks väheneb segaolmejäätmetes paberi ja kartongi maht ning jäätmete nõuetekohane üleandmine on muutunud jäätmevaldajatele harjumuspäraseks tegevuseks.

3.2.4.4. Biojätmete kogumine

Riigi jäätmekava näeb ette biolagunevate jäätmete osakaalu vähendamist olmejäätmetes 20 massiprotsendini aastaks 2020 ning biolagunevate jäätmete ringlussevõtu osakaalu olmejäätmete kogumassist 13 %. Biojätmete liigiti kogumine on suurima mõjuga tegevus jäätmete ringlussevõttu suurendamisel. Biojätmete liigiti kogumise suurendamiseks tuleb rakendada tingimused nende jäätmete tekkekohal kogumiseks korraldatud jäätmeveo raames või kohtkompostimiseks. Jäätmete liigiti üleandmise võimalus peab olema kõikidel jäätmevaldajatel.

Aia- ja haljastujätmete liigiti kogumiseks tuleb propageerida nende jäätmete tekkekohas kogumist ning kompostimist lähimal kompostiplatsil või koduaias, samuti pakkuda korraldatud jäätmeveo kogumisringide teenust.

Eesmärk

- biolagunevate köögi- ja sööklajätmete kogumise ja loovutamise võimalus on jäätmevaldajatele loodud.
- Kohtkompostimisel täidetakse ettenähtud nõudeid.

Eesmärk loetakse täidetuks, kui perioodi lõpuks väheneb segaolmejäätmetes biolagunevate jäätmete maht ning jäätmete nõuetekohane üleandmine on muutunud jäätmevaldajatele harjumuspäraseks tegevuseks.

3.2.4.5. Ehitus- ja lammutusjäätmete kogumine

Ehitus- ja lammutusjäätmete kogumisel on oluline tagada nende tekkekohal liigiti kogumine, mis suurendab nende taaskasutamise võimalusi. Jäätmete üleandmise peamiseks asukohaks on Viljandi jäätmejaam.

Ehitus- ja lammutusjäätmed ei tohi paigutada muude jäätmeliikide hulka. Selleks on vajalik fikseerida antud jäätmete tekke ja käitlemise tingimused jäätmehoolduseeskirjas ja rakendada asjakohast järelevalvetevõimet.

Eesmärk

- Ehitus-lammutusjäätmete tekkemahud on kontrollitavad.

Eesmärk loetakse täidetuks, kui perioodi lõpuks väheneb ehitus-lammutusjäätmete ebaseaduslik käitlemine ja keskkonnareostuse tekitamine.

3.2.4.6. Ohtlike jäätmete kogumine

Ohtlike jäätmete kogumine jätkub Viljandi jäätmejaamas ja kogumisringidega. Jäätmete kogumise efektiivsuse tõstmiseks on otstarbekas rakendada jäätmevaldajate teadlikkuse suurendamist toetavaid meetmeid. Jäätmete kogumislahendusi arendatakse vajaduspõhiselt.

Eesmärk

- Ohtlike jäätmeid ei panda muude jäätmeliikide hulka ja need ei tekita keskkonnareostust.

Eesmärk loetakse täidetuks, kui ohtlike jäätmete kogumise lahendus toimib vastavalt Viljandi linna vajadustele.

3.2.4.7. Elektroonikaromude ja kantavate patarei ja akujäätmete kogumis- ja käitlussüsteem

Elektroonikaromude ning kantavate patarei- ja akujäätmete kogumis- ja käitlussüsteemis muutusi uue jäätmekava perioodil ette ei nähta. Jätkata tuleb koostööd tootjavastutusorganisatsioonidega ning elektroonikaromude ja kantavate patarei- ja akujäätmete kogumisega jäätmejaamades, nende müügikohtades ja ohtlike jäätmete kogumisringidel.

Eesmärk

- Jäätmeid ei panda muude jäätmeliikide hulka ja need ei tekita keskkonnareostust.

Eesmärk loetakse täidetuks, kui jäätmete kogumise lahendus toimib probleemideta ja vastab Viljandi linna vajadustele.

3.2.4.8. Muude liigiti kogutavate jäätmete kogumine

Puidu-, tekstiili- ja suurjäätmete ning vanarehvide liigiti kogumise tagamiseks tuleb säilitada nende jäätmete üleandmise võimalused jäätmejaamas.

Tootmisjäätmeid ei tohi segada muude jäätmeliikidega ja need peavad olema ettevõtete poolt jäätmekäitlejale olmejäätmete kõrval eraldi liigina üleantavad.

Eesmärk

- Jäätmeid ei panda muude jäätmeliikide hulka ja need antakse jäätmete vastuvõtjale üle liigiti.

Eesmärk loetakse täidetuks, kui jäätmete kogumise lahendus toimib probleemideta ja vastab Viljandi linna vajadustele.

3.2.4.9. Reoveesete

Reoveesete käitlemise lahendusi tuleb edaspidi arendada kahjulike keskkonnamõjude, s.h eluskeskkonna häiringute vältimiseks ja settelise komposti realiseerimisest väetisena kaasnevate võimalike pinnase- ja põhjavee reostuse ennetamisel. Reoveesete efektiivsete kogumis- ja käitlemislahenduste eest on vastutav AS Viljandi Veevärk ning tegevussuunised arendustegevusteks tulenevad dokumendist „Viljandi linna ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava aastateks 2020-2031“.

Eesmärk

- Reoveesete ei tekita keskkonnahäiringuid.

Eesmärk loetakse täidetuks, kui jäätmete kogumise ja käitlemise lahendus toimib probleemideta ja vastab Viljandi linna vajadustele.

3.2.4.10. Raviasutuste jäätmete käitlemine

Tervishoiul tekkivate jäätmete käitlus toimub teise ja kolmanda tasandi haiglate juures. Tervishoiuasutustes peab riskijäätmeid koguma olmejäätmetest eraldi ja tekkivad jäätmed suunama käitlemiseks riskijäätmete käitlussüsteemi. Tervishoiuasutused peavad sõlmima ohtlike jäätmete üleandmiseks lepingu vastavat käitluslitsentsi omava ettevõttega.

Eesmärk

- Jäätmeid ei panda muude jäätmeliikide hulka ja need antakse jäätmete vastuvõtjale üle liigiti.

Eesmärk loetakse täidetuks, kui jäätmete kogumise lahendus toimib probleemideta.

3.2.4.11. Jäätmejaam

Jäätmekava perioodil jätkatakse Viljandi jäätmejaama opereerimist. Jaamas teostatakse arendusi vajaduste põhised ja otstarbekusest lähtudes.

Eesmärk:

- Jäätmejaam osutab vajaminevaid teenuseid kvaliteetselt.

Eesmärk loetakse täidetuks, kui jäätmejaama teenused on piisavad ja kvaliteetsed, lähtudes Viljandi linna vajadustest.

3.2.5. Teavituskampaniad

Jäätmetekke vältimise ja jäätmete liigiti kogumise edendamisel on kogumisvõrgustiku kõrval väga oluline roll inimeste teadlikkusel kõikidest olemasolevatest võimalustest. Viljandi linna prioriteediks järgneval perioodil on jäätmevaldajate jäätmetealase teadlikkuse suurendamine.

Teavituskampaniat planeeritakse jäätmeliikide ja sihtrühmade põhiselt ja viiakse ellu järjepideva tegevusena. Kampaniate edukuse tõstmiseks kaasab Viljandi linn tegevustesse sobivaid partnereid.

Kampaniate fookus on suunatud segaolmejäätmete tekke vähendamisele tekkekohal liigiti sorteerides.

Kampaniad planeeritakse ja viiakse ellu jäätmekava lisaks oleva tegevuskava alusel ja lähtudes valla eelarve võimalustest.

3.2.6. Koostöö kohalike omavalitsustega

Jäätmehoolduse korraldamise mõjud on piiriülesed, s.t Viljandi linna jäätmehoolduse rajatise ja teenuseid kasutavad ka piirnevate omavalitsuste elanikud ja ettevõtted. Peamiseks koostööpunktiks on Viljandi jäätmejaama teenuste kasutamine. Otstarbekas on leida võimalused naaberomavalitsustega koostööks jäätmejaama arendamisel ja kasutamisel kõikide piirkonna jäätmevaldajate huvides. Samuti on mõistlik omavalitsustevahelist koostööd arendada parimate tegevuspraktikate kasutamiseks kogu jäätmehoolduse korraldamisel.

3.3. TEGEVUSKAVA

Nr	Tegevus	Täitja	2021	2022	2023	2024	2025	Rahastusallikas	Indikatiivne maksumus
1. Jäätmetekke vähendamine ja elanikkonna keskkonnateadlikkuse edendamine									
1.1.	Tegevused jäätmetekke vähendamiseks ja vältimiseks								
1.1.1.	Aia- ja haljastujäätmete kompostimine oma kinnistul: kompostrite soetamine	jäätmevaldajad	x					toetusmeetmed, linna eelarve	10 000€
1.1.2.	Suurjäätmete tekke vältimine korduskasutuse võimaluse loomisega Viljandi jäätmejaamas	jäätmevaldajad, LV ¹¹			x			toetusmeetmed, linna eelarve	150 000€
1.1.3.	Teadlikkuse suurendamine: tarbimisel kestlike toodete valimine; kodumasinade ja mööbli parandamise eelistamise põhjuste selgitamine	LV	x	x	x	x	x	linna eelarve	1000€* ¹²

¹¹¹¹ Tabelis kasutatavate lühendite selgitused: LV- Viljandi linnavalitsus, TKO – taaskasutusorganisatsioon, TVO - tootjavastutusorganisatsioon

¹² Siin ja edaspidi *tähistusega maksumused on arvestatud järgmise valemi abil: keskkonnaspetsialisti töötasu jagatud 130 normtöötunniga ning korrutatud hinnatava töömahuga. Ümardatud sajani.

1.1.4.	Teadlikkuse tõstmise kampaaniate korraldamine kõikide suuremate sihtrühmade põhiselt. Fookus koostööl haridusasutustega.	LV	x	x	x	x	x	linna eelarve	sõltuvalt tegevuste mahust
1.2.	Jäätmete liigiti kogumine								
1.2.1.	Pakendijäätmete kogumispunktides segapakendite konteinerite asendamine või täiendamine materjalide kogumise konteineritega, s.h vanapaber, metall ja klaas.	TKO	x	x	x	x	x	pakendiettevõtted	
1.2.2.	Pakendijäätmete kogumispunktide heakorra tagamine ning suurema prügistamisohuga pakendipunktide asukohtade muutmine	TKO	x	x	x	x	x	pakendiettevõtted	
1.2.3.	Suurjäätmete hõlmamine korraldatud jäätmeveoga mugavusteenusena ¹³	LV	x					jäätmevaldajad	
1.2.4.	Jäätmevaldajate registri abil liigitikogumise nõuete täitmise kontroll	LV	x	x	x	x	x		1100€ kalendrikuus*
1.3.	Jäätmete taaskasutamine								

¹³ Mugavusteenus on jäätmeveo lisateenus, mis võimaldab jäätmeid liigiti kogudes vähendada segaolmejäätmete hulka. Mugavusteenus võib olla jäätmevaldajale vabatahtlik.

1.3.1.	Ringmajandusele põhinevate ärimudelite arendamine	LV	x	x	x	x	x	ettevõtted, toetusmeetmed	sõltub valdkonnast
1.3.2.	Kösti reoveepuhastussetete käitlusalternatiivide analüüs	AS Viljandi Veevärk		x				AS Viljandi Veevärk	5000€
1.3.3.	Kompostmulla kasutuselevõtt nõude kehtestamisega avalike objektide haljastamisel	LV, riigiasutused	x	x	x	x	x	riiklik ja KOV eelarved	5€/tonn
1.4.	Jäätmete ohtlikkuse vähendamine								
1.4.1.	Ohtlike jäätmete tasuta vastuvõtmine eraisikutelt jäätmejaamas	LV	x	x	x	x	x	LV	30 000€ aastas
1.4.2.	Elektroonikajäätmete, s.h patareide, lambipirnide ning akude tasuta vastuvõtt jäätmejaamas ning kauplustest	TKO	x	x	x	x	x	elektroonikaseadmete turuletoojad	50 000€ aastas
1.4.3.	Vanaõli kogumise ning käitlemise nõuetest teavitava elektroonilise infokandja loomine linna koduleheküljele	LV	x					linna eelarve	100€*
1.4.4.	Järelevalve ettevõtete üle, kelle tegevuse käigus tekivad ohtlikud jäätmed	LV	x	x	x	x	x	linna eelarve	500€ aastas*

1.5.	Jäätmehoolduse jätkusuutliku arengu tagamine								
1.5.1.	Kõikides linna tegevusvaldkondades s.h ehitus ja planeerimine, haridus, sotsiaalhooldus jne töövõttude, hangete korraldamisel ringmajanduse kriteeriumidega arvestamine	LV	x	x	x	x	x	töömeetodi muutmine	-
1.5.2.	Linna juhtide, kõikide ametite töötajate ning volikogu liikmete täiendkoolitus ringmajanduse valdkonnas	LV		x	x	x	x	linna eelarve, keskkonnaministeerium jm riigiasutused	2500€ aastas
1.5.3.	Jäätmehoolduse rahastamise vähendamine linnaeelarvest ning alternatiivsete rahastusallikate juurutamine („saastaja maksab“ põhimõtte rakendamine)	linnavolikogu					x	töömeetodi muutmine	-
2. Jäätmete taaskasutamise korraldamine									
2.1.	Korraldatud jäätmeveo arendamine								
2.1.1.	Riigihanke läbiviimine ja kontsessioonilepingu sõlmimine, lepingu tingimuste täitmise järelevalve	LV	x					linna eelarve	2500€
2.1.2.	Köögi- ja söögijäätmete hõlmamine korraldatud jäätmeveoga mugavusteenusena	LV	x					jäätmevaldajad	

2.1.3.	Lisateenuste valiku täiendamine, s.h vabatahtlikult kogutavate jäätmeliikide lisamine	LV	x					jäätmevaldajad	0-10€/m ³
2.2.	Jäätmete kogumislahenduste arendamine							tegevus	
2.2.1.	Korraldatud jäätmeveole täiendavate jäätmeliikide lisamine hankeperioodi alguses või jooksvalt	LV	x		x		x	LV	
2.2.2.	Uute jäätmemajade planeerimine ja rajamine	LV, korterühistud	x		x			LV, toetusmeetmed	5000-10 000€/tk
2.2.3.	Kompostrite soetamine aia- ja haljastujäätmete kompostimiseks või köögi- ja sööklajäätmete kompostimiseks	LV	x					LV, toetusmeetmed	150€/tk või 250-500€/tk
2.2.4.	Jäätmekogumisringide korraldamine avaliku ruumi koristamiseks jäätmetest pärast avalikke üritusi	LV	x	x	x	x	x	LV	35 000€ aastas
2.3.	Avaliku pakendikogumise võrgustiku arendamine								
2.3.1.	Heakorra tagamine pakendikogumise punktides	TKO	x	x	x	x	x	pakendiettevõtted	
2.3.2.	Turvalisuse ning ligipääsunõuete kehtestamine pakendikogumise ettevõtetele: puuetega inimesed, lapsed, vanurid	LV	x	x				pakendiettevõtted	

2.3.3.	Aegunud ohtlike ravimite ja ohtlike ainetega määratud pakendite kogumiskohtade määramine ja märkimine linnavalitsuse koduleheküljele	LV		x				linnavalitsuse eelarve	2000€*
2.4.	Jäätmejaama/kompostimisväljaku arendamine								
2.4.1.	Viljandi jäätmejaamas jäätmete taaskasutuseks vajaliku taristu rajamine	jäätmejaama operaator, LV						toetusmeetmed, LV	1 000 000€
2.4.2.	Inimeste ja väikeautode liikumisala asfalteerimine	operaator, LV						linnavalitsuse eelarve, toetusmeetmed	100 000-200 000/€
2.4.3.	Teeninduseks vajalike ruumide renoveerimine, WC ja pesuruumide rajamine	operaator, LV						linnavalitsuse eelarve, toetusmeetmed	100 000€
2.4.4.	Haljastuse, automaatväravate, piirdeaia rajamine	operaator, LV						linnavalitsuse eelarve, toetusmeetmed	200 000€
	3. Koostöö arendamine teiste kohalike omavalitsuste ja partneritega								
3.1.	Jäätmevaldkonna koostööorganisatsioonide tegevusse panustamine							linna eelarve	8500€/a

3.1.1.	Jäätmeseaduse eelnõu sätte toetamine, mis kirjeldab jäätmehoolduse koostööorganisatsiooni rolli ning õiguseid	LV						tegevus	
3.1.2.	Kohalike omavalitsuste ühiste seisukohtade kujundamine ja esitamine riigile ja ettevõtetele	LV	x	x	x	x	x	linna eelarve	200-300€* aastas
3.2.	Kohalike omavalitsuste poolsete ringlussevõtu eesmärkide saavutamise kohustuste määramine poliitiliste ning ühiskondlike kokkulepetega							tegevus	
3.2.1.	Seisukohtade kujundamisel osalemine pikaajalise jäätmehoolduse strateegia loomisel	LV	x	x	x	x	x	linna eelarve	200€-300€/a
3.2.2.	Andmete kogumine ning töötlemine ühiste analüüside koostamiseks	LV	x	x	x	x	x	linna eelarve	500-1000€/a
3.3.	Nutikates ühistes arendusprojektides osalemine	LV			x		x	linna eelarve, toetusmeetmed	sõltuvalt projekti valikust
3.4.	Naaberomavalitsustega ühistel tingimustel avaliku pakendikogumise arendamine	LV	x	x	x	x	x	tegevus	

3.5.	<p>Ühine inforuum Viljandi jäätmevaldajatele, nii elanikele, külalistele, hooajalistele puhkajatele ja ettevõtetele üle Eesti Viljandi jäätmehoolduse tingimustest: veebileht, infokandjad.</p> <p>Naaberomavalitsuste kaasamine inforuumi kujundamise ja haldamise tegevustesse.</p>	LV	x	x	x	x	x	linna eelarve	sõltuvalt tegevuse mahust
------	---	----	---	---	---	---	---	---------------	---------------------------

4. KOKKUVÕTE

Viljandi linna jäätmehoolduse korraldamine ja planeerimine lähtub jäätmeseaduse tingimustest ja Viljandi linna vajadustest.

Eelmise tegevusperioodi tulemusena on olmejäätmete liigiti kogumine ja üleandmine jäätmevaldajatele kättesaadav ning olulisi korralduslike probleeme ei esine. Jäätmete avaliku kogumisvõrgu lahendus on olnud piisav linna vajaduste katmisel. Ühe olulisima probleemina saab välja tuua taaskasutusorganisatsioonide vastutusalasse kuuluva pakendijäätmete liigiti kogumise süsteemi mittetoimimise, mille tulemuseks on pakendijäätmete suur maht segaolmejäätmete koostises.

Jäätmete liigiti kogumise tegevuste planeerimisel on Viljandi linn lähtunud ja lähtub ka edaspidi otstarbekuse põhimõttest. See tähendab kaalutletud otsuseid jäätmevaldajatele kohustuste panemisel jäätmeliikide tekkekohal kogumise tingimuste osas. Eesmärgiks on rakendada ainult sellised nõuded ja tegevused, millel on saavutatavad väärtused üheselt selged ja ka mõõdetavad. Jäätmete liigiti kogumine ei ole Viljandi linna jaoks eesmärk iseeneses, vaid vahend soovitud tulemuste saavutamisel. Eelmise jäätmekava ja ka käesoleva kava perioodil on tulenevalt jäätmematerjalide madalast ümbertöötlemise võimekusest ja madalast turunõudlusest ebaotstarbekas seada kõrgeid ootusi olmejäätmete võimalikult suures mahus ringlusse võtmisele.

Käesolev jäätmekava keskendub otstarbekate tegevuste elluviimisele, mis tagavad Viljandi linna jäätmehoolduse efektiivse toimimise. Lisaks segaolmejäätmetele luuakse korraldatud jäätmeveoga paberi ja kartongi ning kaalutakse biolagunevate jäätmete üleandmise võimalusi. Rakendatakse tegevusi pakendijäätmete kogumissüsteemi edendamiseks koostöös taaskasutusorganisatsioonidega.

Olulisel kohal on elanike teadlikkuse tõstmine jäätmetekke vältimisel ning juba tekkinud jäätmete nõuetekohase edasise käitlemise korraldamisel. Tegevusi viiakse läbi sihtrühmade põhiselt ning oluline roll on tulemuste saavutamisel koostöös haridusasutustega ja koostööpartneritega.

Viljandi jäätmejaam on rajatud linna jäätmete teenindamiseks. Jaama teenuste arendamine ja uute kaasaegsete käitlusvõimekuste rakendamiseks on planeerimisel investeeringud jaama infrastruktuuri. Samuti on eesmärgistatud kogu avaliku kogumisvõrgustiku toimimise tõhustamine koos kõikide asjakohaste investeeringute teostamisega.

Koostöö edendamine naaberomavalitsustega on seatud eraldi eesmärgiks, mis peab looma laiapõhjalisemad võimalused nii Viljandi jäätmejaama teenuste arendamiseks kui ühistel põhimõtetel tegutsemiseks kogu jäätmehoolduse valdkonnas piiride üleselt.

Jäätmekava rakendamise tegevusi finantseeritakse peamiselt Viljandi linna eelarve, riigi toetuste ja toetusmeetmete alusel.